

NEPRIKLAUSOMA LIEITUVA

Nr. 45(865) * MONTREAL, 1963 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER 6 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Bažnyčia demokratėjimo kelyje MAŠINŲ FONDO VAJUS

- Keliamas kolektyvumas
- Atnaujinamas diakonatas
- Perversmas Vietname
- Skrenda SSSR auksas

Katalikų Bažnyčia, ryšium su vykstančiu visuotiniu susirinkimu, gyvena labai reikšmingą dieną, kurios istorijon įeis, kaip

BAŽNYČIOS DEMOKRATĖJIMO ETAPAS.

Ir tas yra reikšminga, nes Bažnyčia, kaip organizacija, ei na su gyvenimu, atsižvelgia į laiko sąlygas — mokslo kilmę, naujų socialinių pažiūrų formavimąsi ir naujų idėjų kilmę ir naujų politinių ekonominių perspektyvų brendimą.

Popiežiaus neklaidingumo pažiūra į politinius, ekonominius, socialinius ir kitus vadina mus „gyvenimiškais“ klausimais, seniai jau Popiežių nesisa vinama, bet vykstančiame Bažnyčios suvažiavime susvyravo ir religijos klausimų srityje.

POPIEŽIAUS NEKLADIN GUMO TEIGINYS RELIGIJOS KLAUSIMUOSE

oficialiai nenuginėjamas, nes tai būtų savotiška Bažnyčios revoliucija, bet tas faktas, kad

ISKELIAMAS KOLEKTYVISMŲ SVARBUMAS,

rodo, kad vienu žmogum pasi tikėjimas netenka absoliučios reikšmės, tos reikšmės, kuri lig šiol vyravo. Nesunku suprasti iš to, kad

MARIJOS KULTO RIBOJIMAS,

netiesiogiai atsiliepia Popiežiaus Pijaus XII paskutinėmis gyvenimo dienomis padarytus patvarkymus, kada jis buvo aiškiai nesveikas. Juk tikrai gyvenimiška, kad žmogus visada gali susirgti ir kada jo sąmonin gumas susvyruoja ir gali pada ryti klaidų, kurių sveikas būda mas nepadarėtų. Ši ir kitos ap linkybės Bažnyčios suvažiavi mą paskatino iškelti kolektyvismą, kuris mažiausia gali būti klaidingas.

Bažnyčios susirinkimo sieki mas susiartinti su kitomis tiky bomis, kuriam tikslui skiriamas labai didelis dėmesys, reikalau ja atsižvelgimo į tų bažnyčių pažiūras ir nusistatymus, kas taip gi verčia Bažnyčios suva žiavimą Marijos kultą riboti, nes kitos krikščioniškosios baž nyčios Marijos kulto atžvilgiu kitaip nusistatiusios, negu ka talikai.

SUSVYRAVO IR CELIBATO BŪSENA,

kurio klausimas visą laiką gy vas, nuo jo įvedimo laikų.

Ir tas rodo, kad Bažnyčios suvažiavimas gyvenimiškiau pažvelgė į realų gyvenimą. Pretekstu patarnavo diakonato

atnaujinimo projektas. Stačiai kiai ji turi. Ir katalikai anksčiau ji turėjo, tik tai vėliau jis sutrumpintas tobulinant semi narinį kunigų pasiruošimą.

Diakonato įvedimas dabar pasirodė būtinas atsižvelgiant į sąlygas kai kuriuose kraštuose:

UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS NEPAVARTAI AP SUNKINTAS KUNIGŲ PARUOŠIMAS

o atsilikusiose kraštuose labai trūksta kunigų. Diakonatas gi, kuris įgyjamas palaipsnišku pasiruošimu religinėms pareigoms, yra kelias į religinį žmonių aptarnavimą paprastesniu būdu. Atsižvelgiant į reikalo svarbumą, diakonais siūloma leisti būti ir vedusiems vyrams. Ir tai gyvenimiška ir atitinka reikalą.

Bažnyčios demokratėjimo kryptis matoma ir iš to, kad

DAUGELIS BAŽNYČIOS HIERARCHŲ PASISAKĖ UŽ PAPRASTUMĄ,

prieš nepaprastą ištaigą, prieš kai kurių dignitorių perdidelį reikalavimą pagarbos. Ypač tai pabrėžė Bažnyčios atstovai iš tų kraštų, kurie kenčia persekiojimus arba tų kraštų, kurie gyvena netikrumė, kur žmonės nepajėgūs demokratišku būdu spręsti svarbių politinių, socialinių ir ekonominių klausimų, tolydžio tampančių opesniais ir opesniais ir įgaunančiais grėsmingas netikrumo formas, kaip kad yra pietų Amerikoje.

Civilinių žmonių pašaukimas į Bažnyčios tarnybą, ką ypač išryškino visuotinis Bažnyčios suvažiavimas, taip pat liudija apie Bažnyčios posūkį į demokratijos kryptį.

Pamaldų lotyniškumas, žymiai susvyravęs, kol kas lieka ant pusiausvyros ašmenų. Bet bent dalinai ir jis svyrta tautinių kalbų pusėn, nes rytų apeigų Bažnyčioje pamaldos vyks ta tautinėmis kalbomis.

VISI BAŽNYČIOS SUSIRINKIMAI TURI DIDELĘ ISTORINĘ REIKŠMĘ,

dabar vykstantis taip pat paliks didelių darbų paminklų ir neabejotinai bus pažymėtas šių laikų dvasios žymėmis.

Bažnyčios veiksnys žmonijos gyvenime visais laikais turėjo didelę reikšmę, o šiais laikais jis turi ypatingą reikšmę, nes jam tenka formavimas nuo taikų, grindžiamų Kristaus mokslu, kuris pagrindu turi tiesos primatą. Tiesa gi yra viso pagrindas.

A. + A.

K. ANIOLAUSKIENĖ

mirus Lietuvoje,

mielūs JULIJŲ ir KLERĄ ANIOLAUSKUS,

netekusius brangios mamytės,

šio didelio skausmo valandoje, nuoširdžiai užjaučiame

Kibirkščių, A. E. Kudžmų ir Vilgalių šeimos.

KAS NAUJA KANADOJE

KANADOS KARIUOMENĖ BUS PADALYTA

pusiau. Viena pusė turės atominius ginklus, kita jų neturės. Taip min. pirm. Pearson bandė toliau laikytis nuo A. ginklu.

KANADOJE AUGA VĖŽIO LIGA

„Canadian Cancer Society“ pirmininkas dr. R. Lemieux pranešė, kad Kanadoje susirgimai vėžiu nepaprastai sparčiai kyla. Iš 100 tūkstančių gyven tojų iki 1940 metų vėžiu mirė 122 asmenys, iki 1950 m. 128, o iki 1960 m. jau 150. Dr. Lemieux teigia, kad daugiausia vėžiu mirė nuo plaučių susirgimo ir tai esą nuo tabako rūkymo.

— Quebeco turtų min. Les veques pareiškė, kad Quebec yra pajėgus savarankiškai gyventi, todėl esą separatistų nėra pagrindo barti.

KITOS NAUJIENOS

— Vietname įvyko politinis perversmas. Kariuomenė, kaip spėjama, amerikiečių veikia ma, nuvertė Diemo valdžią, kuri paskutiniiais laikais valstybėje sukėlė vidaus nesantaiką. Jis ir prezidentas nužudytas.

— Spalio 26 d. Chruščiovas pasisakė prieš susyvenimą su Amerika, grasino neliesti Castro, įspėjo nepirkti iš JAV kviečių diskriminacine sąlygomis, atsisakė skristi į Mėnulį ir protestavo prieš JAV divizijos permetimą į Europą.

— Prancūzijos užs. r. min. de Murville pareiškė, kad politiniam atoslūgiui nėra pagrindo, nes SSSR reikalauja vidurio Europos pripažinimo Rusijai, kariuomenės Vokietijoje su mažinimo, ryt. Vokietijos pripažinimo.

— Chruščiov jau gerinasi Mao Tse-tungui, kuriam žada sustarti.

— Kinai atidėję atominės bombos bandymus.

— Kosmonautas Nikolajev susituokė su pirmąja kosmonaute Čereškova.

— JAV sumiti rusų šnipai, kurių du iš Jungtinių tautų, o kiti du iš atstovybės, turi diplomatinę imunitetą ir paleisti į laisvę.

— JAV natūraliai bręsta mintis pripažinti Kinijos komunistus, kad galėtų daugiau veikti kinų - rusų santykius.

— Sovietų lėktuvai dešimties tonų gabena į Londoną ir Paryžių aukso lydinis, kuriais atsilavinama už nupirkimą Va karuose duoną. Dėl to aukso siuntų nukrito aukso kaina.

— Erhard Alžyro prezidentas dabar vyks pas de Gaulle, o po to į JAV.

— Italų kairieji socialistai nutarė įeiti į koalicinę valdžią. — Maly sostinėje, Bamba ko, įvyko Alžyro prezidento derybos su Maroko karalium. Susitarė daryti paliaubas, bet karas nebaigiamas.

— JAV kilo skandalas pa našus į Profumo skandalą. Ten veikusi Ellen Romeths ir Robert Baker. Vokietė Vokietijoje jau spėjo išsikirti su vyru.

— Brazilijoje apie 1 milijoną darbininkų streikavo.

GAUDO LOTERIJOS BILIETŲ PARDAVĖJUS

Montrealio policija sulaikė du asmenis, kurie turėjo 47 000 hockey loterijos bilietų. Kratos metu pas juos dar rado 100,000 televizijos loterijos bilietų, kurių vykdė prancūzai. — Kanada pardavė Čeko slovakai kviečių už 90 mil. dolerių.

KANADOS PRAMONĖS IR PREKYBOS TRINTIS SU JAV

Kaanda, kaip žinoma, Jungtinėms Valstybėms turi skolų, kurios sunkiu akmeniu gula jos biudžetą. Todėl Kanada rūpinasi tas skolas atiduoti. Tuo tikslu Kanados vyriausybė projektuoja išvystyti automobilių ir jiems dalių gamybą, kad jų bent dalį galėtų išvežti į Jungtines Valstybes, kai dabar visą laiką automobilių importas iš JAV į Kanadą yra didelis. Pav., 1962 m. Kanada iš JAV įvežė automobilių ir jų dalių už 642 mil. dolerių.

Amerika nepatenkinta Kanados planais didinti auto gamybą. JAV pramonės min. L. Hodges pasigalbėjimo metu spaudai pareiškė nepasitenkinti mą dėl Kanados ryžto pakelti automobilių ir jų dalių gamybą. Ministeris teigė, kad JAV importui į Kanadą esą duoda mos lengvatos. O Jeigu Kanada taip iš tikrųjų išvystys gamybą, tai esą teks JAV eksportininkams duoti maito lengvata, kad jie galėtų konkuruoti Kanados importą.

NUODINGOS DEŠROS

„Delicious Food Products Ltd.“ pranešė, kad pakludus ma valdžios reikalavimui, iš apyvartos išim kenuotą jakinį paštetą „Paragon“, nuo kurio vienas 17 m. jaunuolis mirė, o kitas sunkiai susirgo.

Posirodė, kad tas paštetas nebuvo gerai vėkiuotas ir juose laikėsi nuodingi mikrobai, kurie yra labai pavojingi žmogui.

KANADOS LAIVŲ BOIKOTAS DIDŽIUOSIUOSE EŽERUOSE

taip nepasitarnauja gerų santykių vystymuisi tarp JAV ir Kanados. Tarptautinės jūrinių organizacijų — SIU — lyderis H. Banks, nors Kanada įvedė jos kontrolę, nepasiduoda ir kursto bent Jungtinių Valstybių jūrinius, kad jie boikotuotų Kanados laivus.

Kanados valstybės organai, kuriems pavesta kontrolė, prieš tokį Banks veikimą, griežtai priemonių: apsupo jų centrinę būstinę, kad patikrintų nelegalią veiklą. Banks paspruko, kaip spėjama, į Portoriką.

Kuo ta kova pasibaigs, dar nežinoma, bet faktas yra tas, kad Amerikos uostų vykdymas Kanados laivų boikotas, nes Kanados laivai nei pakrauna mi, nei iškraunami, negali lankyti JAV uostų.

Kanados vyriausybė skiria 3 mil. dol. popieriaus gamybos bandymų įmonei Poin te Claire.

— Diefenbaker pareiškė, kad liberalų valdžia taip elgiasi, jog reikia laukti greitų rinkimų.

Labai dėkingi esame čia skelbiamiems NL prenumeratoriems, kad jie visi daro įnašus, pasiryžę inešti ne mažiau negu po 100 dol., kas sudaro sąlygą NL laikraštį gauti nemokamai, atseit už 100 dol. jie gauna 5% dividendo:
Leknickas Jonas,
LaSalle, P. Q. 20.00
Daugėla Jonas,
Cleveland, USA 25.00
Bertašienė Ona,
Chicago, USA. 10.00

Janulaitis Jonas,
Chicago, USA. 10.00
Viso ... 65.00
Visiems už naujus įnašus nuoširdžiausiai dėkojame. Mašinų Fonde buvo 12,072.00 Naujai gauta 65.00 MF dabar yra 12,137.00 MF užplanuota 15,000.00 Fondui dar trūksta 2,863.00 Visiems būsimieji dėkingi, kas fondą papildys iki užplauotos sumos.
Valdyba.

J. Amerikos V. žinios

DR. P. GRIGAIČIO 80 SUKAKTUVĖS

buvo labai iškilmingos: salė buvo pilna žmonių; pagerbti sukaktuvininko buvo atvykę Lietuvos atstovas Washingtono ne J. Kajeckas; buvo daug ir gražių kalbų, vertinančių jubilato veiklą ir darbus. Sveikinių labai daug atėjo raštu. Buvo puikių vaišių ir meninė dalis. Į visus sveikinimus Dr. Pijus Grigaitis atsiliepė trumpu padėkos žodžiu.

● Jau paskelbtos SLA centro organų rinkimo nominacijos, kurios pradėdamos gruodžio 1 d. ir truks visą mėnesį. Trys kandidatai nominacijų metu gavę 3% balsų įrašomi į renkamųjų sąrašą.

● Los Angelse liet. par. klebonas kun. J. Kučingis skelbia parapijos bazarą lapkričio 24 dieną.

● Tautinių namų atidarymas Los Angelse, Calif. įvyks lapkričio 9 d., Ateitininkų vakars lapkr. 10 d., kariuomenės šventės minėjimas lapkr. 17 d. ● New Yorko lietuvių tarybos

metinis narių susirinkimas įvyks Atletų klube lapkr. 8 d. 7 v. vakaro.

● Dailininko iš Paryžiaus P. Gailiaus paroda atidaro Šviesos - Santaros sk. lapkr. 8 d. 8 v.v. Čiurlionio galerijoje. ● Inžinierių ir architektų ba lius New Yorke bus lapkr. 23 dieną.

● New Yorko liet. studentai lapkr. 28 d. turės suvažiavimą ir ta proga linksdavakari.

● Los Angelse lankėsi rašytojas P. Kesūnas iš Čikagos ir žurnal. V. Mingėla iš Detroito. Miestas jiems labai patiko.

● Atlantą perburiavęs lietuvis Br. Rožinskas dirba netoli Los Angeles esančiam Santa Barbara mieste kaip mūrinių padėjėjas.

● Los Angelse įsteigtas lietuvių teniso sporto klubas.

● Žurn. Bronys Raila, gyvenantis Los Angelse, darbovietėje buvo apsinuodijęs rankas ir porą savaitių negalėjo dirbti.

BALSAVIMAI IR SEPARATIZMAS

Spalio 29 d. liberalų vyriausybė laimėjo balsavimą: Caouette Quebeco Soc. Kred. lyderis, įnešė nepasitikėjimo siūlymą dėl to, kad Kanados vyriausybė, vadovaujama Pearsono, Quebeco provincijai primetusi atominis ginklus. Pasiūlymas tesurinko tik 27 balsus. Konservatoriai dėl tų ginklų įnešė taip pat nepasitikėjimo pasiūlymą, bet atstovas Balcer paaiškino, kad konservatoriai negalėjo balsuoti už pirmąjį pasiūlymą, nes tai reikštų, kad konservatoriai pritaria Quebeco separatizmui. Bet ir šis pasiūlymas tesurinko 85 balsus, kai valdžią palaikė 155 atstovai.

KANADOS IMIGRACIJA

Praėjusių metų ketvirtį į Kanadą įvažiavo 27,900 naujų ateičių, kurių tarpe lietuvių tik tai vienas asmuo, taip gi vienas atkai ir latvis, o estų 3. Per pirmuosius šiuo metų 9 mėnesius į Kanadą įvažiavo: lietuvių 4, latvių 1 ir estų 5. Iš kitų per tuos 9 mėn. įvažiavo iš Europos 51,8187, iš Afrikos 734, iš Vidurinių Rytų 1,966, iš Azijos 1,793, iš Australijos 1,241, iš Šiaurinės Amerikos 10,500 ir iš Pietinės Amerikos 1,240, viso — 69,344 asmenys.

— Kalėjimų inspekcija po kalinių sukilimo St. Vincent de Paul kalėjime nutarė pastatyti saugų kalėjimą St. Anne des Plaines, apie 50 mylių nuo Montrealio.

— Socialinio kredito partija su Thompsonu priešakyje nutarė palaikyti liberalų valdžią.

F. Glogowski

Toronto išeinančio dukartsa vaitinio „Związkowiec“ redaktoriaus, išrinktas į Kanados šimtmečio minėjimui paruošti tarybą.

MEKSIKOS LIAUDIES ANSAMBLIS

vienas iš didžiųjų, reprezentuojančių Meksikos liaudies dainas, šokius ir muziką, 75 asmenų sudėties, koncertuos lapkričio 6—10 dienomis Place des Arts.

ATVYKSTA DIDYSIS JAV BALETAS

Lapkričio 13 d. Place des Arts teatre gastroliuos Didysis Amerikos baletas, kurio trupėje yra 100 asmenų, su simfoniniu orkestru. Dieninis spektaklis 3.30 ir vakarinis 8.30.

SNIEGAS MONTREALIO sekmadienį nepasiekė, bet už miesto tiek jo privertė, kad ke liai laikinai buvo uždaryti. ...

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized Second class mail by the Post Office
Department of Customs and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimais 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Ką rašo kiti

KLAUSIMAS KRYŽKELEJE

Bruno Markaitis, S. J., „Žvaigždėje“ paskelbė šį pasi- sakymą:

„Šiandien kaikas atrodo jau bergždžia ir netikslu kalbėti apie žūtibūtingą komunistinio imperializmo ir vakarietiško kapitalizmo kovą. Kaikas ma- no, kad čia jau nebe santvar- kų varžymasis, nebe skirtingų partijų lenktyniavimas. Jau ku- ris laikas yra nemaža brandžiai ir išmintingų žmonių, kurie ma- no, kad šiandien tarptautinėje pasaulio arenoje, stebint vi- somis rasėmis, tautomis ir kal- boms, grumiasi dvi skirtingos idėjos, du idėjiniai pasauliai. Šiandien pirmoje eilėje kovoja ma nebe už naujos žemės pė- dą, nebe už medžiaginę ar net kultūrinę gėrybę, bet už nau- jo žmogaus laimėjimą savo naudai, t. y., savo idėjai. Ste- bint šią žūtibūtingą kovą, atro- do, kad komunistinė idėja dau- giau užkariauja, daugiau laimi, pradeda daryti vis didesnę įspū- dį vis didesniame žmonių skai- čiu tose tautose, kurios, nusi- kračiusios ilgamečių kolonializ- mo jungio, įsiekio idėjinio pa- grindo savo nepriklausomybės ateičiai.

Visi tie, kurie turėjo progos susidurti su kasdieninėmis ko- munistinės santvarkos apraiš- komis savo gyvenime, komu- nizmu jau, tur būt, niekada ne- besusižavės. Apie juos čia ne- kalbame. Dėmesį norime at- kreipti į tuos, kurie komuni- zmo pažįsta iš šališkos propa- gandos, iš propagandinės lite- ratūros, iš ribotų kontaktų ne- su kasdieniu, apčiuopiamu ko- munizmu ir jo vietinė santvar- ka, bet su diplomatais, agen- tais ir profesionaliniais propa- gandistais. Ypač naujai gim- sios tautos įsiekio naujų idėjų, naujos santvarkos, naujų ver- tybių. Ne vienas, geriau saky- tume, daugelis naujųjų tautų vadų ir valstybininkų yra pe- rėję Vakarų kultūros mokyklas, yra neblogo susipažinę su kri- kščioniškąja Vakarų pasaulė žiūra, yra matę Vakarus visose apčiuopiamose formose. Da- bar visi jie turi galutinai apsi- spręsti. Jie stovi kryžkelėje. Vie- nas kelias veda į krikščioniško sios Vakarų kultūros pasaulį. Kitas gi — į komunistinės idė- jos ir santvarkos pasaulį. Pir- mąjį pasaulį jie pažįsta iš kon- kretų padarinių ir, sakytume, asmeninio patyrimo. Antrąjį — iš knygu ir ribotų kontaktų. Jie stovi kryžkelėje. Prieš juos stovi klausimas, kuris prašo ne atidėlioamo atsakymo, bū- tent, kurio keliu sukti. Ir ne vienas jų suka keliu į komu- nistinės idėjos pasaulį. Tada mums kyla klausimas: kodėl?

Vakarai stebėjosi, kai neut- rališios tautos, susirinkusios Belgrade konferencijai, net iš- girdusios apie sovietų neseniai sprogdinamas atominės bom- bas, neslėpė simpatijų Sovietų Sąjungai. Kodėl šioms tau- tomis nedaro įspūdžio, užtenka mos įtakos, kalbos apie kolo- nizmą plačiuose komunistinės sistemos plotuose, apie milio- nines vergų stovyklas, apie žė- mą gyvenimo lygį ir tt. Atsa- kymas: komunistinėje ideologi- joje, kurios apčiuopiamų ap- raiškų šios tautos per daug ge- rai nepažįsta, jie randa naują

pasaulį, naujus idealus, naujas vertybes. Joms nedaro įspū- džio žemas gyvenimo lygis Sovietų Sąjungoje, kadangi jis vistic daug augštesnis už jų pačių. Pvz., Indijoje net šian- dien galima išlaikyti našlaitį vieną mėnesį už vieną dolerį. Čia kiekvienais metais badau- ja bent 5 milijonai žmonių. O kur kitikraštai? Kada kalbama apie vergų stovyklas, tai jiems didelio įspūdžio nedaro, nes jie dar labai gyvai atsimena, ypač Afrikoje ir Indijoje, bal- tųjų šimtmečiais darytas skriaus- das ir dangaus keršto šaukian- čią neteisębę.

Šiandien daugelis jų nesle- piama žavisi komunistine idė- ja. Kodėl? Joje jie jaučia ir mato didelį veiklumą, huma- nizmą ir kilnumą. Žadamas vi- siškai naujas pasaulis, naujos vertybės, pilna laisvė iš vergi- jos išvaduoti žmogų. Žada- ma nauja santvarka, begalinės galimybės. Atveriami vartai į mokslą ir į visas profesijas. Žodžiu, čia turima reikalo su visiškai nauju pasauliu, su nau- ja gyvybe, nepaprastu dinamī- kumu ir pasišventimu naujam idealui.

Vakarų gi pasaulis, kurio naujosios tautos, ypač neseniai išsivadavusios iš baltųjų val- džios, negali nesutapatinti su kolonizmu, ateina su idėjomis, kurios, tiesa, nepaprastai gra- žios ir kilnios, bet kurių teore- tinis kilnumas ir šventumas vis- dar primena kolonistinio būnų, nežmoniškas gyvenimo sąly- gas ir vargo dalią. Vakarų pa- saulis, kurio pasaulėžiūra, bent teorijoje, remiasi krikščioniško- mis vertybėmis ir principais, įskaitant religines idėjas, ma- ža beturi idealizmo, entuziazmo, besąlyginio savai idėjai pasi- šventimo. Naujųjų tautų va- dams, kurie ilgus metus yra praleidę baltųjų kalėjimuose, gerai pažįsta drąsos, idėjai vi- siško pasišventimo reikalą ir di- delį tikėjimą į laisvę ir žmo- gaus teises, įspūdžio nedaro Vakarų pasaulio atstovai, ku- rienebeturi nei drąsos, nei ideali- zmo, nei tikro tikėjimo į pa- stovias vertybes. Drąsiam žmo- gui nedaug tereikės laiko atpa- žinti bailį. Doras žmogus ir ide- alistas, bendraudamas su men- kos doros ir prarasto idealiz- mo asmenimis, greitai įsitikins, kas jie per vieni. Čia prisimin- tina žodžiai, kuriuos mėgo pre- zidentas Lincoln'as: „Galima suklaidinti kaikiuriuos žmones kaikiurį laiką. Galima suklaidin- ti kaikiuriuos žmones visam lai- kui. Bet ko nesuklaidinsi, tai būtent, visų žmonių visą lai- ką“.

Vakarų pasaulio atstovas daugumoje šiandien nėra impo- nuojantis. Jis siūlo ne idealiz- mą, bet materializmą. Tiesa, tas materializmas nėra grubus. Jis puošiasi kažkokiu humaniš- kumu ir net kultūrinėmis ap- raiškomis. Bet abiem kojom jis stovi ant žemės ir nepasi- genda antgamtnių vertybių ir idealų. Šiuo atžvilgiu komuni- zmas yra nuoseklus. Jis skelbia medžiagines vertybes ir to ne- slepia. Jis atmeta antgamtnę ir tai visiems išpažįsta. Komuniz- sinė sistemoj visa prasideda šia žeme ir visa baigiasi. Bet Vakarietis yra tam tikra pras-

SUKAKTUVINĖ VLIKO SESIJA

Spalio 5 d. New Yorke bu- vo VLIKo praplėstojo Prezi- diumo posėdis, kuriame daly- vavo ir finansų komisijos na- riai ir Tautos Fondo pirminin- kas. Po visapusiškos informaci- jos, svarbiausiais klausimais buvo: VLIKo metinės sesijos ir lėšų telkimas laisvinimo rei- kalams. VLIKo pilnatinės sesi- ja paskirta š. m. lapkričio 23 —24 d. d., Overseas Press Club patalpose 54 W. 40 St., New York City. Sesija kaip tik sutampa su VLIKo įsisteigi- mo ir nepertraukiamos jo veik- los dvidešimtmečiui, prasidėju- siu 1943 m. lapkričio 25 d. Lietuvos pogrindyje. Todėl ši būsimoji sesija ir vadinama su- kaktuvine sesija. Sesijoje svar- besnieji klausimai bus tarptau- tinės padėties įvertinimas. Išei- vijos dalyvavimas Lietuvos laisvinimo akcijoje ir finansų telkimas laisvinimo reikalams. Pilna darbų programa yra ši: Šeštadienis, lapkričio 23 d. Pirmas posėdis 10 val. ryto: 1. Atidarymas. 2. Sveikinimai žodžiu ir raštu. 3. Komisijų sudarymas. 4. Veiklos pranešimai:

- VLIKo pirmininko,
- VLIKo Vykdom. Tary- bos pirmininko,
- Konsolidacijos komisijos atstovo,
- Tautos Fondo pirminin-.,
- Lietuvos Delegacijos P. E. T. Seime pirmininko,
- Diskusijos dėl pranešimų.
- Antras posėdis — 3 val. p. p.
- VLIKo dvidešimt metų — J. Audėnas.
- Išėivijos dalyvavimas Lie- tuvos laisvinimo akcijoje — St. Lušys.
- Diskusijos. Abu posėdžiai bus vieši. Sukaktuviniai pietūs — 8 v. vakaro, ten pat. Pietų progra- moje pasirodys Vitalis Žukaus- kas.

Sekmadienis, lapkričio 24 d., 11 val. ryto:

- Finansų Komisijos praneši- mas.
- Revizijos komisijos prane- šimas.
- Apyskaitų ir sąmatų tvirtini- mas.
- Rezoliucijų priėmimas.
- Protokolo priėmimas.
- Uždarymas.

STALINO PALIKIMO NEGALAVIMAI

Politinių mokslų profesorius Pennsylvanijos u-tė, Rusijos gimęs David J. Dallin, yra au- torius 9 veikalų apie Sovietų Rusiją. Rašė apie jos kintantį veidą, šnipus, imperiją, kolo- nijas Azijoje, vergų darbo sto- vyklas, santykius su Europa ir Tolimais Rytai. Paskutinis (1961 m. išėjęs) veikalas kal- ba apie Sovietijos užsienio po- litiką po Stalino mirties (So- viet Foreign Policy After Sta- lin, Lippincot leidykla, 543 pusl.). Veikalui medžiaga, sa- ko, rinkęs 4 metus. Rodyklėj neminima Lietuva, tačiau, lie- tuviui gali būti įdomios kai ku- rios šio Sovietijos įvykių sekė jo pažiūros.

Sako, „i sovietų imperiją“ žiūrįs, kaip i bile kurią kitą žmonijos istoriją žinoma im- periją, be moralinio ar politi- no vertinimo. Čia eilinė isto- rijai žinoma imperija. Sąlygos, kurios veikdavo žinomą impe- rijų iškilimą ir nuopoli, veikia ir Sovietijos įvykių sekė jo pažiūros.

Sako, „i sovietų imperiją“ žiūrįs, kaip i bile kurią kitą žmonijos istoriją žinoma im- periją, be moralinio ar politi- no vertinimo. Čia eilinė isto- rijai žinoma imperija. Sąlygos, kurios veikdavo žinomą impe- rijų iškilimą ir nuopoli, veikia ir Sovietijos įvykių sekė jo pažiūros.

me veidmainys. Jis kalba apie idealus, principus ir vertybes, kurias pagimdė krikščioniškoji kultūra, bet jų savo gyvenime beveik nepaprastai, nes jais iš tikrųjų nebetiki. Jis savotiš- ka žodžio prasme yra dekadenti- tas, be tikro idealizmo, be pasi- šventimo, be pasiryžimo kovo- ti už savo idealus ir principus, nes tie principai nebeturi pa- stovumo ir absoliutinės ver- tės“.

Trys seserys — Norma, Marjorie ir Jean Hames, kas penk- tadienis pasirodo CBC TV kaip dainininkės.

MOKSLAS IR TECHNICA

NAUJA DIRBTINĖ ŠIRDIS

Tokijo universiteto ligoni- nės chirurgai prie šuns kraujo apytakos sistemos prijungė dirbtinę širdį ir šitokiu būdu gyvulio gyvybę išlaikė 7 valan- das.

Dirbtinei širdžiai energiją teikia miniatiūrinis elektromo- toras, panašus į tuos, kurie pla- čiai panaudojami kosminių lai- vų įrengimuose. Dirbtinė šir- dis padaryta iš polietileno ir chromskaistvario, sveria 320 g ir yra 13×13×13 cm dydžio. Elektromotorą, kurio galingu- mas 2 vatai, varo 12 voltų įta- mpos šaltinis.

Svarbiausia dirbtinės širdies detalė yra polietilieniniai mai- šeliai, atliekantieji širdies ert- mių funkciją. Tai jie užtikrina kraujo cirkuliaciją gyvūno or- ganizme.

Operacija, pašalinant gyvū- no širdį ir prijungiant dirbtinę, truko 40 min. Šuns kūno tem- peratūra buvo pažeminta iki +10°C.

Dirbtinės širdies pritaikymo tyrimus Japonijoje pradėjo da- ktaras S. Kimotas prieš 4 me- tus. Daktaras Kimotas mano, kad jo atliktas bandymas yra didelis žingsnis į priekį dirbti- nės širdies konstravimo srityje. Šitokią širdį ateityje jis tikisi persodinti žmogui.

ČIČINSKO KALNAS IR UPTYTĖS KAPINYNAS

Čičinsko kalnas yra už 0.5 km nuo Uptytės. Tai apskrita, apie 3 ha ploto piliakalnio pa- visų pusių supo Vešetos ežė- ras. Tai buvo patogi gynybai, vidalo kalva. Senovėje ją iš- sunkiai prieinama vieta. Mano- ma, kad čia stovėjusi senoji Uptytės pilis, žinoma jau XIII a. Ypač dažnai Uptytės vardas minimas Hermano de Vartber- gės kronikoje ryšium su Livo- nijos ordino žygiais i Lietuvą. Nuo 1363 m. iki 1378 m. už- registruota net 11 grobiamųjų žygių, kuriais buvo nusiaubtos Uptytės ir gretimų vietovių žė- mės. Matyti, Uptytės pilis tais laikais atrėmė ne vieną kalavi- juočių puolimą.

Čičinsko kalnu Uptytės pilies vieta pradėta vadinti, greičiau- siai, tik XVIII a. pabaigoje — XIX a. pirmoje pusėje, kai bu- vo sukurtas pats padavimas apie Čičinską. Tad teisingiau Čičinsko kalną būtų vadinti Uptytės piliakalniu.

Uptytėje yra ir kitas archo- loginis paminklas — III - VII m. e. amžių kapinynas, davęs įdomių duomenų pažinti to- meto Uptytės gyventojų mate- rialinei kultūrai ir laidojimo papročiams. Šia buvo atideng- tas 51 kapas. Mirusieji laidoti labai retai, laidojimo kryptis įvairi. Daugumas kapų aptikti 60—150 cm gylyje. Keliuose kapuose duobės dugne susidur- ta su taisyklingai griaučių šo- nuose padėtais akmenimis. Vy- rū kapai išsiskyrė darbo iran- kiais ir ginklais, juose aptikta geležinių siaurašmenių kirvių, lenktų peilių, piaučuvų, yly, ie- tigalių, žalvarinių bei geležinių diržo sagčių, lazdelinių smeig- tukų. Moterų kapuose daugū- moje susidurta su papuošalais — įvairiaspalviais stiklo ir ema- lės karoliais, gintaro karoliais, žalvarinėmis antkaklėmis, kū- giniais ir šaukštiniais galais, įvairios formos žalvarinėmis lankinėmis segėmis ir juostinė- mis apyrankėmis, rečiau su darbo įrankiais — ylmomis, ver- pstėmis, piaučuvais.

Aptikta keletas dvigubų ka- pų, iš kurių ypač turtingas įka- pėmis Nr. 7. Prie vyro griau- čių jokių dirbinių neaptikta. Tuo tarpu mirusiosios kaklas buvo papuoštas sidabrine šau- kštinė antkakle, krūtinė — žalvarine apskritine sege su grandinėlėmis ir kabučiais. Ant kiekvienos rankos buvo rasta net po 6 juostines apyran- kes. Skersai mirusios blaudži- kaulių gulėjo dvi žalvarinių įvilių eilės — drabužio pakra- šio papuošimai.

Tyrinėtas kapinynas rodo, kad Uptytėje III—IV a. turėjo būti nemaža gyvenvietė. Jos vieta galima būtų rasti tik at- likus platesnius archeologinius tyrinėjimus.

M. Michelbertas.

JUOKDARIAI

VADAS SU VADU TIESIOGINIU LAIDU...

Vadas R. — Ponas, tikslai ge- rai prispausk ragelį prie ausies...
Vadas A. — Draugas, kas gi čia pasidarė?
Vadas R. — Kad kas pašali- nis neišgirstų...
Vadas A. — Draugas, kaip čia yra: buvai toks narsus, o dabar?..
Vadas R. — Ponas, kai tuale- tas netvarkoje, reikia būti atsargiam...
Vadas A. — Draugas, kas gi atsitiko?
Vadas R. — Ar pono nosis nieko nejaučia?
Vadas A. — Ne, ne...
Vadas A. — Ne, ne...
Vadas R. — Tai ar poniška nosis nejautri, ar mūsų lai- das netobulas?
Vadas A. — Na, sakyk drau- giškai, nes draugas gi esi...
Vadas R. — Jei draugas, tai draugiškai ir padėk...
Vadas A. — Sakyk, kuo galii padėti?
Vadas R. — Kolchozai man pridirbo...
Vadas A. — Tai kam juos gi- ri?
Vadas R. — Negaliu negirti savo vaiko, pradės dar- verti...
Vadas A. — Suprantu... Bet tu turi ginklų...
Vadas R. — Ginklais jų nepa- sotinsi.
Vadas A. — Draugas, bet ir ubagas niekad sotus nesti...
Vadas R. — Ponas, be pašai- pų... Duok duonos...
Vadas A. — Draugas, pote- rius atsiminei... „dai nam- dnies!“

Vadas R. — Nebūk skūpus... Augso lydiniai jau pakeliui į Londoną ir Paryžių...
Gausi...
Vadas A. — O! Tai kita kal- ba...
Vadas R. — Nebūtum kapita- listas. Aukso kvapą tai už- uodi?
Vadas A. — Nebūtum komu- nistas... Duonos prašai...
Vadas R. — Neironizuok, jei- gu esi ponas draugas...
Vadas A. — Neironizuoju, nes sakau teisybę tą, kurią tu man pasakei.
Vadas R. — Sakyk, kaip čia yra? Kodėl jūs tiek daug kviečių turite?
Vadas A. — mes kolchozų ne- turime...
Vadas R. — Bet mūsų pažan- giausią, pirmaujančią, žemės ūkio techniką...
Vadas A. — Pažangiausia i- badą?
Vadas R. — O kam jūs? Jūs pagaminsite mums kvie- čių...
Vadas A. — Tai gal iš šama- tos atsilikusiems kraštais?..
Vadas R. — Nebloga būtų, bet kažkaip dar nedrąsu...
Vadas A. — Tai gal dar pa- lauksime metus?
Vadas R. — O ne, — nė mi- nutės... Ar tu baltas, aš raudonas, bet visi mes no- rime duonos...
Vadas A. — Drauge, tu ga- bus prašyti ir niekam nieko- neduoti...
Vadas R. — Ponas, matau, kad nesusikalbėsiu... Bet duonos duok!
Tragiškai suurzgia ragelis ir girdėti: Ja drugoj takoj strany neznaju, gdie tak volno dyšet čelovek...
Mandrappyskis.

Lietuvos Golgotos keliais

3. Stalino mirtis, o vėliau

Lenkijos ir Vengrijos įvykiai

ne tik sukėlė naujų vilčių, bet ir drąsos naujiems bandymams. Lietuviškoji inteligenti ja pajuto, kad Maskva turi dar ryti šokių tokių koncesijų ir tautiniu klausimu. Dabar visas dėmesys buvo sukauptas į tautos kultūrinio palikimo išlaikymą ir puoselėjimą. Pasirodė vi sa eilė vertingų leidinių tauto sakos ir tautodailės klausimais. Buvo parašyta eilė vertingų darbų lietuvių kalbos, kalboty ros, Lietuvos geografijos, gam tos ir panašiomis temomis. Is torinių paminklų priežiūros ko misija prie Valskybinio Archi tektūros ir Statybos komiteto taip uoliai ėmėsi restauruoti vi sus šiek tiek ryšio turinčius Lie tuvos istorijos paminklus, įskai tant bažnyčias ir vienuolynus, kad tiek tos komisijos, tiek to komiteto pirmininkai pagaliau užsitraukė režimo nemalonę ir buvo pašalinti. Vilniaus univer sitetė susitvėrė kraštotyros bū reliai taipogi pasirodė režimui perdaug jau aktyvūs ir įtarti ni, ir buvo likviduoti. Bet tos režimo priemonės visumog šio tautinio pakilimo „iš prae ties sau stiprybės semtis“ nepa jėgė dar iki šiolie nuslopinti.

Naujas ir reikšmingas veiksnys

yra jaunos kūrėjų kartos,

išaugusios ir subrendusios jau sovietinio režimo sąlygomis, įsiliejimas į kultūrinę veiklą. Kai kurie jų yra atsidadę reži mo šalininkai, bet su daugeliu jaunosios kartos rašytojų ir me nininkų sovietai turėjo ir nebe turi daugiau vargo, kaip su se niaisiais. Jų dainose dažnai nu skamba labai tvirtos tautinės gaidos, o jų paveiksluose daž

nai pasirodo labai ryškios lie tuviškos varšos. Bendrai, lietu vis inteligentas didžiuojasi vi sais tais laimėjimais ir teisingai mato tame didelius kultūrinin kų nuopelnus, atsižvelgdamas toki o mis sunkiomis tautai sąlygo mis.

Tartina čia keletas žodžių ir apie lietuvišką mokyklą.

Priešingai, kaip kad galima bu vo laukti, sovietai, grįžę 1944 metais į Lietuvą, nesiėmė tuo jau pat perorganizuoti švieti mo sistemos. Keturių skyrių pradžios mokykla ir aštuonių klasių gimnazija — pažįstamos mums iš nepriklausomos Lietu vos laikų — egzistavo net iki 1949 metų pabaigos. Tik 1949 metų lapkričio mėnesį Lietu vos TSR Ministrų Taryba nu tarė dar tų pačių mokslo me tų bėgyje pertvarkyti pradžios mokyklą ir gimnazijas. Sovietų Sąjungos pavyzdžiu, septynmetes mokyklas ir vienuo likmetes vidurines mokyklas, sutrumpindama mokslo laiką nuo dvylikos iki vienuolikos metų. Kodėl sovietai taip ilgai dėsle mokyklų reformą Lietu voje, sunku dabar pasakyti, atrodo, kad net ir lietuviams komunistams buvo ne prie šir dies dešimties metų sovietinė mokykla, žymiai žemesnio ly gio, kaip lietuviškoji, nekal bant jau apie pačius mokyto jus, kurių dauguma tuo metu buvo dar senos lietuviškos mo kyklos. Naujų mokytojų ruošī mas buvo jau varomas visomis išgalėmis, bet rezultatai ne vi suomet buvo tokie, kokių so vietai tikėjosi. 1949 metų lap kričio mėnesio mokyklų refor ma buvo tik pirmas žingsnis į galutinį tikslą, t. y. į sovietinio tipo „desiatilietką“. Drauge buvo pertvarkomos, rusišku

ERDMONAS SIMONAITIS

Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas, kovotojas už Mažo sios Lietuvos laisvę ir susijungį mą su visa Lietuva.

Žiūrėkite 5 puslapi.

mokyklų pavyzdžiu, mokyklų programos. Kaip galima buvo tikėtis, sekė ir kitas žingsnis. 1954 metais buvo ir Lietuvo je įvesta dešimties metų viduri neo bendrojo lavinimo sistema. Bet ir čia, laimei, atodėrkis po Stalino mirties atnešė, palan kiu anuų reformų. Po gana in tensyvios diskusijos spaudoje ir susirinkimuose dėl dešimtme tės ir vienuolikmetės mokyk los privalumų ir neigiamumų, kurių metu mokytojai ir tėvai beveik vienbalsiai pasisakė už vienuolikmetę mokyklą, visuo menės opinijos stipriai veikia ma Ministrų taryba, jau lais vesnė savo veiksmuose, vėl grąžino Lietuvoje vienuolikos metų vidurinę mokyklą. Kai

1958 metais Chruščiovas pa skelbė savo planus perorgani zuoti bendrojo lavinimo mo kyklas politechnikinio mokymo pagrindais, iš lietuvių pusės bu vo dedama daug pastangų grą žinti vėl dvylikmetį mokymą. Bet tie reikalavimai Maskvai pasirodė jau per dideli. Nežiū rint Niunkos ir Gedvilos prašy mų TSRS Aukščiausios Tary bos posėdyje 1958 metų gruo džio mėnesį Maskvoje, kad Lietuvai būtų leista turėti dvy likos metų vidurinį mokslą vie toje kitur Sovietų Sąjungoje įvedamo vienuolikos, Maskva nesutiko. Švietimo srityje įvy ko dar ir kitų pakeitimų, į ku riuos tenka labai teigiamai žiū Nukelta į 6-tą psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

NESUSIPRATIMAS AR PASLAPTIS?

Š. Amerikos Lietuvių Spor tinių žaidynių metu Clevelan de balandžio mėn. 20—21 d. buvo sušauktas sporto klubų atstovų, sporto darbuotojų ir FASK-to bendras posėdis, ku riame buvo aptarti svarbiausi šio kontinente sportiniai reika lai. Sustota ir ties mūsų krep šininkų išvyka į Australiją, nors galutinio - baigminio nu tarimo nepadaryta, tačiau, spr endžiant iš bendros posėdžio nuotaikos, tokiai išvykai gau tas pilnas pritarimas.

Deja, jau praėjo beveik pus metis, tačiau tuo klausimu, mūsų vyriausios sporto orga nas, visiškai tyli, nors numaty toji kelionė taip pat ne už kal nų, kadangi provizorinė data buvo nustatyta 1964 m. moks lo atostogų laikui. Taigi, laiko nedaug juo labiau, kad susidu riama su finansais ir numato mu pačios rinktinės pasiruoši mu.

Bet, kaip perkūnas iš gied ro dangaus, kelionės klausimu pirmi pasisakė... Australijos lietuviai „Mūsų Pastogėje“, nustatydami net pilną kelionės maršrutą ir datas!

Kaip suprasti: 1) ar Austra lijos lietuviai patys nustatė miestus ir rungtynes, ar jie tai padarė „savo ranka“, gavę po posėdžio laišką (įdomu būtų — kieno rašytą?), 2) ar FAS Ktas galutinai nusistatė pasius ti komandą, suradęs tam pini gų (Australija tai ne išvyka Žagarės komandos į Biržus) ir numatęs krepšininkus ir vado vus? Jeigu tai būtų galutinis FASK-to sprendimas pasiūsti S. Amerikos lietuvių rinktinę į Australiją — reikia labai ap galeistauti, kad tokie nutarimai yra apgaubiami paslaptimis, ydais, nuslepiančiais juos ne tik nuo sportininkų, bet ir nuo vi sos lietuvių visuomenės, kadan

gi tokia kelionė turi ne vien tik sportinių ryšių palaikymo tikslą, bet taip pat susiartinimą dviejų L. B-nių, gyvenančių skirtinguose kontinentuose.

Be abejo, gražu, miela ir malonu, kad tūkstančius mylių skiriančias žemes, stengiasi nors simboliniškai sujungti mū sų jaunimas, mūsų naujieji tau tos ambasadoriai, tačiau iš ki tos pusės labai gaila, kad jau tiesiami tiltai, tačiau planai nē ra žinomi PLB-nės Centro Val dybai, paskirų LB-nių Krašto Valdyboms! O prieš pačią ke lionę (esu tikras!) bus kreipta si į jas finansinės paramos lai š kučiais, atsišaukimais, maldavi mais. Kaip tą suderinti? Atsa kymo reiktų įieškoti sporto centre, kuris privalo skubiai in formuoti mūsų visuomenę ke lionės į Australiją visais klau si mais, nes priešingu atveju, bus vėlu lieti graudžias ašaras lie tuviškoje spaudoje, negavus kelionei paramos iš JAV ir Ka nados LB-nių, kada pati išvy ka rodyt be penkių minučių dvyliką valandą.

K. B.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— R. Žemelis laimėjo visos S. S-gos „Darbo rezervų“ d jos stalo teniso meisterio var dą.

— „Panevėžio tiesos“ laik raščio taurės turnyre dalyvavo aštuonios futbolo komandos. Baigmėje „Statyba“ (Lietu vos futbolo meisteris) nugalė jo „Atmosfera“ 8:1.

— Futbolo veteranų baigia mam susitikime Kybartai neti kėtai įveikė Vilnių net 5:1. Narsūs kybartiečiai, prieš pa tekdami į susitikimą su vilnie čiais, nugalėjo Kauną 4:1 ir Pa nevėžį 2:1, tuo tarpu Vilnius įveikė Šiaulius 11:0 ir be žai dimo prieš Klaipėdą, pateko į

Nukelta į 6-tą psl.

LIETUVISKOS PROBLEMOS

Lietuvio tautinė misija išeivijoje

DR. V. VYČINAS

3. Visumos samprata

visad buvo gyva lietuviuose bemaž ligi paskutiniųjų laisvo gyvenimo dienų. Vėliau — ypač išeivijoje — ji ėmė ūmai tirpti: ne Visuma — šventa lietuviškoji būtis — bet paski rū individų vertė ėmė domi nuoti „tautinį“ vėlyvųjų nepri klausomo gyvenimo metų ir lietuviškųjų kolonijėlių įvai riuose miestuose išeivijoje gyve nimą. Šiandien maža grupė tų, kurie yra išeivijoje, turi pirmą kščio lietuviško pasaulio ir pir mykščio jų gyvenimo būdo nuovoką. Tie, kurie dar turi to kią nuovoką, priklauso jau sen stančiai — o svarbiausia, nepil nai „kultūriškai“ išprususiai — mūsų tautiečių daliai. Ji šian dien dar galėtų būti lietuviško gyvenimo būdo restauracijos šaltiniu, reikiama jį priėjus. Per jį dar būtų galima paža dinti mūsų jaunimą ir buvusių miesčioniją sukeliant juose pirmomykščio gyvenimo būdo nuovoką, nuotaiką ir entuziaz mą. Šitai, tačiau, būtų reika linga tam tikra sąlyga, būtent, kompaktinė lietuvių kolonija. Ši sąlyga yra vienintelis ir be viltiškai paskutinis būdas su rinkti mūsų tautiečius bestovi nuojančius ant prarajos kran to. Be tokios kolonijos mes greičiau išnyksime (kaip tau ta), baltojo (patogumų) krau javimo agonijoje, negu toji mū sų tautos dalis kuri kraujuoja raudonu krauju Rusijos pries padoje. Kompaktinė lietuvių kolonija šandien dar gal galėtų užtvėnti „amerikietiškos“ (su paviršutiniškesnės vakarietiš kos) kultūros plūsmą, ir tuo bū du atpalaiduoti mus beveik galutinai pamirštamoms mūsų Gelmių kultūros tiesoms.

Ar bėra lietuvių tas, kuris gyvena visais atžvilgiais ameri kietiška gyvenimą, galvoja, domisi ir siekia tų pačių tikslų,

kaip ir pilnutinis amerikietis, ir tik skiriasi nuo jo tuomi, kad jis yra „of Lithuanian origin“? Toks lietuvis jau yra palaido tas, nors dar ir mendo žemę. Šitoki, tad, lietuvi idealizuoja vienas iš mūsų tautiečių, smer kdamas senovinį lietuvi ir iškel damas modernųjį: „Kaip bebū tų“, sako jis, „žymiausias lietu vis vis tebėra senis Jogaila, ku rio pavardę galima rasti kiek vienoje istorijos knygoje. Jis ten piešiamas su kuoku arba kalaviju rankose. Tačiau

laikas būtų ir lietuviui istorijos lapuosna pasirodyti

su knyga ir mikroskopu. Kaip būtų tatau malonu visai tau tai!“ Mes galim — ir gal tur rim — pasirodyti su knyga ar mikroskopu, bet daug svar biau negu nagrinėti retą vaz dį, mineralą ar atomą, yra mums prikelkti merdintį lietu viškąjį pasaulį ir vėl leisti jam gyvybiškai suklestėti. Senis Jo gaila yra lietuviško pasaulio stiprybės simbolis, ir tik lietu viškasis pasaulis ir jo pažadi nimas yra tiesioginė mūsų išei vijoje misija. Mikroskopas, kaip ir kastuvai, tebūnie pa liktas tiems, kurie nėra pajė gūs didingiesiems tautiniams darbams.

Jei šandien modernus žmo gus — žemės viešpatys — nu eina į dirbtuvę ir visą dieną „unkcionuoja“ kaip, sakysi me, sraigty sukinėtojas — die na po dienos ir metai po metų — jis yra atsiribojęs nuo gy vastingos savo įvairingume re alybės; jis nebežino šventos Gelmių tiesos, dėlėi ko pas jį nėra išminties. Gelmių tiesa — o tuo pačiu ir išmintis — nėra galima įsigyti retkartiniu žvilg terėjimu į margą realybę, pa relkiant akis nuo savojo „work bench“, nes tik išstatydami sa ve visą ir dalyvaudami dievų rankose laikomoje Gamtos tvarkoje, mes galime būti iš

mintingi ir jausti Gelmių pul są. „Sraigčiaus“ išmintis didžią ja dalimi susideda iš įvairių televizinių programų — rekla mų, ristynių bei kumščiaavimo si scenų, kriminalinių ar „cow boy“ filmų ir pan.

Augančiam savame pasau lyje lietuvių vaikui

tėvas yra nepajudinamas autoritetas,

didelė realybės jėga — dieviš kas. Jis žino debesis, vėjus ir upių tekėjimą. Žino javo augi mą ir sodus. Pažįsta dalgius, pakinktus, vežimus ir roges; jis žino kaimyniško sambūvio nuostatus ir didžiulius tėvy nės reikalus, kurių reikšmė yra saistoma dievų. Jis žino viską svarbiausią dėl to, kad visos jo žinijos šaknis yra pagarbus at virumas dievų dėsniams. Vai kas tyliai seka kiekvieną tėvo viešpaties judesį. Jo judesiai esmingai nesiskiria nuo jude sų gamtoje (nes viskas yra saistoma dievų): juose nėra abstraktaus apskaičiavimo, o tačiau jie taip puikiai atitinka savo paskirtį. Esmėje tokiu pa čiu judesiu žuvis plauko vande nyje ar paukštis skraido ore; svyra obelų šakos pilnos vai sių ar sukasi kopūsto gūžis; ši tokiu judesiu plaukia debesys, siaučia audros ir kerta žaibai. Tėvas gali padaryti vaikui — jeigu tik imsis — ko šiam tik reikia: ar tai būtų rogutės, ar vežimėlis, mažas grėblys, ša kės (medinės) ar dalgelis, spautukai riešutams „gliaudy ti“ ar bučiū žuvis plaukti vande nyje. Daiktas visada bus atbaigtas ir be trūkumų. Tėvas žino gam tos paslaptis, žino dievų valią — yra išmintingas.

Jeigu šandien „sraigčių“ pa reina namo ir sėdasi prie televi zijos, ar jo vaikas gali jausti jam pagarbą ir entuziastiškai pavesti save jo autoritetui? Jo tėvo išmonė nėra didesnė ne gu jo paties — dvylikamečio.

Tėvas vargu ar yra turėjęs kir vį rankoje, ir ką jis žino be sraigty? Jis negali nė papras čiausios dėžės sukalti. Jo iš mintis yra „televiziška“, ir kai po tokia ji yra niekuo nege resnė, o dažniausiai menkes nė, negu sūnaus, nes šis turi daugiau laiko prie jos prasėdėti.

Jeigu šitoki „sraigčių“ paleis tume tarp kupinių Žemės išmin ties artojėlių, neišvengiamai jis būtų tik papailkėlis. Žemė dejuotų jo mindoma, ir duona verktų jo valgomai.

II. KOMPAKTINĖ LIETUVIŲ KOLONIJA.

Šio straipsnelio pirmoje da lyje patiekto kelios pastabos apie lietuviškosios būties šak nis, tenka dabar papildyti irgi keletu pastabų apie būdą išlai kyti lietuviškumą čia, išeivijoje je.

Mūsų tarpe išeivijoje yra apstu aktyvių, gabių ir išsilavi nusių žmonių. Visi jie, atrodo, sutaria ta prasme, kad lietuviš kumo išlaikymas išeivijoje yra patenkinamai atliekamas susi grupuojant lietuviams į įvai rius vienetus, įvairiose vietovė se Jungtinėse Amerikos Vals tybėse, Kanadoje, Australijo je, Vokietijoje ir tt. Šitokie vienetai surengia laikas nuo lai ko paskaitėles, minėjimus, išei gas, garbingų svečių susitikl mą ir mirusiųjų minėjimą. Re tai kur pasigirsta balsai apie kompaktinės kolonijos klau si mą. Tiesa, a. a. Prof. Pakštas buvo gyvai kėlęs ir propaga vęs tokios kolonijos reikalingu mą. Gaila tik, kad jis neįžvel gė klimatinio ir gamtinės aplin kos aspektų svarbos lietuvišką jai buičiai išlaikyti.

Išsimėčiusios lietuvių grupė lės įvairiose pasaulio dalyse yra vadinamos kolonijomis.

Ar šitokios lietuvių kolonijos atlieka savo uždutį?

Yra dvi rimtos priežastys, dėl kurių šis klausimas tenka nei giamai atsakyti. Pirmoji yra ta, kad dabartinės „kolonijos“ yra skersai ir išilgai perskros tos svetimo elemento — jos nėra kompaktinės! Antroji priežastis yra ta, kad šitų kolo nių gyventojai gyvena jas ap supančio ir jas skrodžiančio svetimo elemento gyvenimo būdu.

Savitas lietuvių gyvenimo būdas yra žemdirbystė. Reikia tačiau tuoj pat priminti, kad žodis „žemdirbystė“ lengvai ga li būti suprastas trumparegiš kai, imant jį „farming“, kaip tam tikros „biznio“ šakos pras me. „Žemdirbystė“ kaip „far ming“ priklauso grynai ameri kietiškam, bet ne lietuviškam žodynui. Žemdirbystė, kaip lie tuviškojo buvimo būdas, yra tausojamos Gelmių tiesos, atvi rumas didingai Gamtos tvar kai, lenkimas galvos Žemei ir dievams primant jų dėsnius tarpusavio santykiuose ir santykiuose su daiktais. Už sėmimas, kad ir įvairuojas pa gal išimtinus individus, pagrin de turėtų būti tas pats, koks jis buvo Lietuvoje, nes tik šituo būdu šimtmečiais atsiekta žini ja gali būti tęsiama tolyn. Pra randant šitą žinią, neišvengia mai yra patenkama į esminio subyrėjimo pavojų.

Tauta, kuri per šimtmečius nebuvo ūkininkai,

bet, pavyzdžiui, žvejai, kaip norvegai, galėtų įkurti koloni ją, kuri nebūtų žemdirbių ko lonija ir kuri, vis dėlto, būtų tikra prasme kolonija, būda ma norvegiško gyvenimo bū do tęsinys. Taipgi, sakysime, pietvakarių Alaskos eskimai, turį ypatingą gyvenimo būdą, galėtų kolonizuotis ir be žem dirbystės aspekto. Salos, kurio se jie gyvena, yra vėjų galan damos. Vasaros tenai yra vė sios, o žiemos švelnios — be

maž nesiskiriančios nuo vasa rų. Tos salos nėra tinkamos ūkininkavimui. Gyventojų va dinamų aleutais, pragyvenimo šaltinis yra vandenynas. Pa grindinis gyvenimo infašas nėra ra žvejyba, vis dėlto, bet ruo nių, o ypač banginių medžioji mas. Per šimtmečius aleutai gy veno savitame pasaulyje. Ne žiūrint jo paprastumo, jis bu vo įvairingas. Suvokiant šį įvairingumą visame jo papras tume, suvokiama Visuma, ku ri įvairingumą saisto.

Iš banginio odo eskimai (aleutai priklauso eskimų gen tims) darėsi „kayakus“ (laive lius); ruonijų ar banginių tau kai buvo vartojami lempoms ar net kurui. Jie mito ruonijų ir jūros liūtų mėsa. Banginio kau lai buvo vartojami durklams, šonkauliais — gegnėms ir ki toms jų gyvenamų namų da lims, kadangi medžiai jų salo se neauga. Stuburo kaulai bu vo naudojami kėdėms, ment kauliai — stalams ar net kars tų uždengimams laidojant; ma žesni lėkšti kaulai — lėkštėms ir t. t. Gyslos buvo vartojamos virvėms, žarnos — pintinėms, papuošalams, siūlams, pūslės — lietaipalčiams ir t. t. Čia — panašiai kaip ir lietuviškame pasaulyje — įvairingume pasi reiškia nelengvai apčiuopia mas „tas pats“, Visuma, kuri yra pats pagrindiniausias ele mentas tautos gyvavimo būdai išlaikyti. Eskimai gyveno do rą, realybę respektuojantį gy venimą. Jų pasaulyje buvo vis kas giliai prasminga. Paviršuti niškumas bei nihilizmas — taip būdingas vėlyvajai Vakarų kultūros stadijai — jiems bu vo svetimas. Šitokios eskimų tautos (aleutų) kolonija, tad, neturėtų būti ūkininkavimas, nes tuo būdu jų pasaulis, Visu ma, kuris saisto juos ir jų ap links daiktus, būtų sužalotas, sugriautas.

Bus daugiau.

Skaitykite Lietuvos okupanto pasmerktą romaną!

KULTŪRINĖ KRONIKA

XXIX LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS,

tik ką išėjęs iš spaudos, nepa-
prastai gausus lietuviška me-
džiaga, kaip sukilėliai, partiza-
nai, studentai, Vilniaus statyto-
jas Stučka - Gucevičius, sūdu-
viai, Strazdelis, suvalkiečių su-
kilimas, Suvalkų sutartis, Su-
valkų trikampis, sviestas, Šiau-
liai, šienapjūtė, šildymas, šif-
ras, Šilingas, Šilkarskis, Šiluva,
šintojizmas ir tt. Čia suminėti
tiksliai pripuolami žodžiai. Bet
daugelis jų turi plačius aiškini-
mus aptarimus.

Nepaprastai įdomūs yra strai-
psniai apie sukilimus bei sukilė-
lius ir studentus, kurie aptaria-
mi labai išsamiai.

I tomo pabaigą jau eina rai-
dė š. Čia daugelis lietuviškų
vardų: kino artistas Šernas, ki-
ti Šernai, Lietuvos sauliai, Šiau-
lių miestas, naujos religijos
Lietuvoje kūrėjas Sidlauskas,
Šešupė ir t. t. Kas L. E. tomas
— tai lobynas, didžiulis žinių
šaltinis.

Akademiniis jaunimas ypač
turėtų atkreipti į LE dėmesį,
nes jam Lietuvių Enciklopedi-
ja — tikra lietuviybės mokyk-
la.

Neprikl. Lietuvos redakcija
mielai visiems patarpininkaus
ir padės LE įsigyti tokiomis
sąlygomis, kokios prenumera-
toriams būtų patogiausios, išsi-
mokėtinai. Rašykite: 7722 Ge-
orge Street, La Salle, P. Q.

SVARBUS ELTOS LEIDINYS

Šiomis dienomis Elta išleido
spalio mėn. anglų kalba infor-
macinį biuletinį, kurio turinį
je yra: Europos Patariamiosios
Tarybos pasisakymas dėl so-
vietinio kolonializmo, Prezi-
dento J. Kennedy pasisaky-
mas dėl tautų laisvės ir apsi-
sprendimo teisės, Australijos
parlamento pasisakymas dėl
Pabaltijo valstybių laisvės. Re-
zoliucijos Kongrese ir Pabalti-
jo diplomatu memorandumas
dėl Nato - Varšuvos pakto.
Plati gyvenimo apžvalga pa-
vergoje Lietuvoje.

● Jakutis Kazys, lietuvis iš
Worcesterio, iškyla kaip rim-
tas baritonas. Kalifornijoje jis
dalyvauja amerikiečių opero-
se, kuriose vaidina pirmąsias
partijas.

KODEL BLOGAS BALTRŪNO ROMANAS?

„Pergalėje“ atspausdinus
naująjį A. Baltrūno romaną
„Tu mane šauki“ ir liepos 9
d. Vilniaus plenumo A. Snieč-
kui jį pasmerkus, susidomėji-
mas romanu, suprantama, pa-
kilo. Būdinga tai, kad Baltrū-
nas iki šiol komunistinių kriti-
kų buvo vertinamas teigiamai
(pvz. jo apysaka „Tolimi ke-
liai“). O dabar, kai autorius
pabandė pavaizduoti šių dienų
gyvenimą, jau negerai ir dar
prieš Vilniaus plenumą, maty-
ti, jau buvo nuspręsta Baltrū-
ną, kaip kiek seniau ir Lan-
kauską sudrausti varoviškai.
Štai, J. Šiupšinskas „Tiesoje“
(158 nr. liepos 7) paskelbta
me romano vertinime atpasa-
kojos tariai slogius epizo-
dus pažymi, kad autorius sie-
kia parodyti, kaip laužomas
asmenybės kulto ledas. Esą
romano herojai eina nuo vieno
butelio prie kito, iš vieno išger-
tųjų į kitas, autorius kapstasis
menkystų sielose. Vis dėlto
vertintojas Baltrūnui pripažino
stilistinį kruopštumą, kuriuo
dvelkia dialogai, tačiau visu-
moje kūrinyje esąs pastatytas
ant dribsmėlio. E.

LIETUVOS TEATRAS VYKS MASKVON

Gruodžio mėn. į Maskvą te-
atro išvykai pakviestas Vil-
niaus Valst. operos ir baleto te-
atras. Pastatymai įvyks Kre-
mliaus suvažiavimų rūmų salė-
je ir būsią statomi trys baletai:
J. Juzeliūno „Ant marių kran-
to“, E. Balsio „Eglė žalčių ka-
ralienė“, L. Delibes „Silvija“
ir S. Prokofjevo opera „Mei-
lė trimis apelsinams“. Dar nu-
matyti ir du koncertai. Pasiro-
do, vilniečiai susirūpinę paga-
minti naujas dekoracijas, nes
Maskvos teatro scenos plotis
turi 32 metrus, tuo tarpu vil-
niškio teatro scenos plotis —
10 metrų. E.

PROF. S. JANKAUSKAS
Spalio mėn. pradžioje Vil-
niuje buvo pagerbtas gamtinis
kas, buvęs ilgametis Vilniaus
universiteto prorektorius moks-
lo reikalams S. Jankauskas.
Dėl silpnėjančios sveikatos
Jankauskas, 65 m. amžiaus, iš
prorektorius darbo jau yra
pasitraukęs. Profesorius prisi-
pažino esąs partijos narys.

ROMANO „TU MANE ŠAUKI“ AUTORIS

Aleksas Baltrūnas

Praejusiame „Nepriklausomo-
mos Lietuvos“ numeryje pasi-
baigė R. Lankausko romanas
„Tiltas į jūrą“. Šiame NL nu-
meryje pradėdame spausdinti
A. Baltrūno romaną „Tu ma-
ne šauki“.

Abiejų romanų autoriai gy-
vena Lietuvoje ir yra veikūs
literatūrinuose baruose. Pasku-
tinių laikų abu smarkiai apibar-
ti už tai, kad pavaizdavo tikrą
dabartinį, sovietinį, gyvenimą
Lietuvoje. Partija, kuriai dik-
tuoja Lietuvos okupantas iš
Maskvos, nepatenkinta, kad
Lietuvos rašytojai vaizduoja
tikrą sovietinį gyvenimą Lietu-
voje.

Kiek anksčiau Kazys Boru-
ta gavo pylos už „Baltaragio
Malūną“, vėliau V. Mykolai-
čiui - Putinui uždraudė leisti
jau parašytus du sekančius
„Sukilėlių“ tomus, įsakė jam,
kas parašyta, perdirbti — už-
tempti ant okupacinio kurpa-
lio, kitaip sakant — paguldyti
į nuo amžių žinomąją „Pro-
krusto lovą“. Dabar ir R. Lan-
kauską ir A. Baltrūną pradėjo
karti. Tokia sovietinė rašytojo
laisvė.

Kas gi tie okupanto karia-
mieji?

Apie juos štai kas rašoma
„Tarybų Lietuvos rašytojų“
knygoje:

Romualdas Lankauskas gi-
mė 1932 m. Klaipėdoje. Mo-
kėsi Plungės vidurinėje mokyk-

loje, kurią baigė 1950 m. Vė-
liau lankė Vilniaus valstybinį
universitetą. Kūrybinį darbą
pradėjo nuo 1951 m. Išleista:
1) Nepaprastas atsitikimas.
Apsakymas vaikams, 1954
m.; 2) Tolimajame plaukioji-
me. Apsakymas vaikams.
1954 m.; 3) Luna i kuznečiki.
Povest, 1956 m. O jis pats
apie save rašo: „Mano gimti-
nė — Klaipėda, triukšmingas
uostamiestas, kur dažnai rūš-
čiai niukiasi dangus ir alsiai
klykia žuvėdros, gūžiai
ūkiant laivams. Prie jūros pra-
bėgo pirmieji mano jaunystės
metai, kai aš buvau nerūpes
tingas berniukas, kai pasaulis
man atrodė labai paslaptingas,
o gatvės labai kreivos ir bau-
giai tamsios. Aš myliu šį mies-
tą, nes su juo surišti mano gra-
žiausi ir liūdniausi atsimini-
mai... Mane išgelbėjo geros
knygos. Iš jų dvelkėlyje pro-
tu. Aš pajutau, kad rūkas pa-
mažu sklaidosi... Žavėjau-
si Džeku Londonu ir jo hero-
jais... Skačiau Donelaitį, Dos-
tojevskį, Hemingvejų... Man
atrodė ir atrodo, kad bet koks
surambėjimas, apkiutėjimas,
atsiribojimas nuo pasaulinės
kultūros laimėjimų neišvengia-
mai veda prie atsilikimo... Mes
privalome savo kūrybą su ku-
nors lyginti, tuomet žinosime
jos vertę... Taigi, protingas
galvojimas. Bet... kaip mato
me, okupantas neleidžia nei

Winnipeg dainininkai Jose Poneira ir Maxine Ware ruošia
„A Song For You“, progra mą CBC-TV.

A. BALTRŪNAS

ROMANAS

Tu mane šauki

Saulė leidžias. Dega jūra.
Tirpsta jos krantai.
Lyg žuvėdrą. Baltą burę
Tolumoj matai.
Kur skubi, paklydęs laive?
Nepalik manęs!
Mus bangose naktį gaivia
Žvaigždės glamonės.

S. Nėris.

1.

PIRMOJI DALIS

Rodės, lyg jis būtų atkakliai yrėsis iš juodos gėmės į
šviesėjantį vandens paviršių. Atsimerkė. Kambarėlis skendė-
jo dulsvoje nakties prieblandoje. Klausė pasiekė neaiškūs, su-
rizgę garsai. Tolumos prislopintas žmogaus balsas kaitalio-
josi su zirzesiu, virpančiu muzikos garsų painiava. Iš tamsaus
kampu kraupiai žvelgė stungusi žalia akis — įžuliai, nemirk-
sėdama, mesdama ant aplinkinių daiktų blausią fosforinę švie-
są. Pagaliau jis susivokė: spingsėjo signalinė radijo lemputė.
Prieš užmigdamas, matyt, pamiršo išjungti aparatą.

Lauritėnas atgalia ranka užčiuopė bangų reguliatorių ir
ėmė klaidžioti po eterį. Kažkur spygtelėjo vėlyvas džiazas.
Monotoniškas mulos balsas kartojo nepabaigiamas maldas.
Tarybinė stotis, transliuojanti programą Tolimiesiems rytams,
įpusėjo rytinę mankštą. Bet tai buvo vis vienišos oazės bega-
linėje eterio dykumoje.

Jis neskubėjo degti stalinės lempos. Šviesa iš karto būtų
nubloškusi prieblandos tili. Sutemoje ištirpę kontūrai visai ap-
linkai teikė savotišką nuotaiką — abstraktią ir kiek paslaptingą.
Netgi kilimėlyje, kabojusiam virš lovos, sunku buvo įžiūrėti
barzdoto nykštuko figūrėlės. Ir gotiškoms raidėms siuvinėtas
užrašas: „Morgenstunde hat Gold im Munde“ vasarvidžio
sambūrėse dūlavo kaip vientisa juosta.

Niekad iki šiol architektui neatėjo mintis išsiaiškinti, ką
rūškia kilimėlyje išsiūti žodžiai. Pats kilimėlis buvo senas,
saulės ir laiko išblukintas. Paliko jį čia, matyt, „memelende-
riai“, repetirijavę Vokietiją. Kilimėlis kabėjo ir prieš savai-
tę, kai jis atvyko į Žvejų kaimelį ir išsinuomavo šį kambarį.

Ryto valanda. Aukšas. Haben — turėti. Munde... Kas
yra „Munde“? Munde, Munde...

„Morgenstunde hat Gold im Munde“, — atkakliai min-
tyse kartojo jis, kol staiga Pauliui šis miglotas posakis suskam-

bėjo visai naujai tarsi kažkokia magiška formulė.

Atsisėdo lovoje. Užsimerkė.

Naktimis jis nebuvo pratęs rūkyti. Cigaretės dūmas Lau-
ritėnui pasirodė šleikštus, atsiduodanti nagų skrudėsiams.

„Im Munde... Mund... der mund...“ — žiūrėdamas į
smilkstančią cigaretę, Paulius bergždžiai stengėsi prisiminti
kažkada mokykloje daug kartų girdėtą, bet dabar jau seniai
išgaravusį iš atminties žodį. Pagaliau, suniekinęs save, jis už-
gesino cigaretę, žvilgtelėjo į laikrodį (be penkiolikos keturios)
ir vėl prigulė.

Prabėgo penkios minutės, dešimt. Žodis vis tiek nedavė
ramybės. Jis išnirdavo kažkur iš pasamones ir lyg kibirkštis
švysčiojo tarp padrikų minčių Munde... Munde... Munde...

Prisiminė.

Mund — burna, lūpos!

Ryto valanda turi aukso... burnoje.

Vertimas toli gražu nebuvo vykęs, bet atsitiktinis są-
skambis Lauritėną pradžiugino. Galima buvo ir sklandžiau
pasakyti. Ryto valandos auksinės... Pagaliau argi tai svar-
biausia?

Rytas protingesnis už vakarą.

Vakar taip ir užmigo jis, nieko galutinai nenusprendęs.
Mintis, kad šitai reikės padaryti, jį iš karto prablavė.

Aušo. Ir be lempos šviesos daiktai pamažu įgavo savo
nepermaldausiam konkretumą. Keturkojis uosinis stalas. Po-
liuota spinta trejomis durimis. Ant sienos kabantis senovinis
laikrodis su švytuokle. Visa taip besąlygiškai tikra, kaip ir
prieš jį iškilusi dilema: arba viską mesti iš galvos ir likti čia,
arba — susikrovus lagamina, pervaziuoti į Pajūrio kurortą.

Kas galėjo būti daugiau netikėta, negu vakarykštis susi-
tikimas paplūdimyje. Vakarykštis? Ne, visa tai buvo jau už-
vakar.

„Pauliau!“ — pašaukė moteriškas balsas, kai Lauritėnas,
nesirūždamas bristi giliai į ledinį jūros vandenį (prieš porą
dienų audra siekė devynis balus), sėmė rieškučiomis skaudžiai
svilinančius purslus ir pasigardžiuodamas prausėsi.

Ant kranto stovėjo dvi moterys. Prisidengęs nuo saulės
delnu, jis stengėsi gerai išžiūrėti. Rūta? Taip, abejoti nebu-
vo ko: Rūta Juodenaitė, mokyklos suolo draugė. Ji vyriškai
pakratė Lauritėno dešinę ir vienu šaipokišku žodelyčiu
„oho!“ kritiškai įvertino nuodėgį.

— Būkit pažįstami, — Rūta galvos judesiu parodė į liek-
ną, apskritaveidę moterį. — Aldona Norkutė, solistė...

Jis sutiko abejingą pilkšvų akių žvilgsnį.

— Karmen partiją ruošia, — pridūrė Rūta. — Sezono
pradžioje būk malonus ateiti ir premjerą su glėbiu rožių.

Rūta Juodenaitė dainavo operos chore. Paulius ne kar-
tą pats matė ją scenoje. „Fauste“. „Pikų damoje“. Norkutės

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

DVIGUBAS ATLYGINIMAS

Kažkoks pasipūtęs žiūrovas
pertraukos metu priėjo prie ži-
nomo dresiruotojo V. Durovo
ir, pašaipiai šypsodamasis, pa-
klauskė:

— Tai susilaukėte pasiseki-
mo, ponas kloune?

— Kaip matot... .

— Ar tiesa, kad cirko klou-
nas, norėdamas susilaukti pasi-
sekimo, privalo turėti kvailą ži-
zonomiją?

— Tikra tiesa, — atsakė
Durovas. — Jeigu aš turėčiau
tokią fizionomiją, kaip jūs,
man tikriausiai mokėtų dvigu
bą atlyginimą...

ĮŽVALGI DAMA

Kartą prie anglų chemiko
Rokso, kuris ką tik buvo bai-
gęs skaityti paskaitą apie dažų
gavybą iš anglies, priėjo viena
klausiotoja ir, padėkojusi už
įdomią paskaitą, pridūrė:

— Dabar aš bent žinau, iš
kur tiek daug spalvų gėlėse.

— Bet aš juk nieko apie ge-
les nekalbėjau, — nustebo che-
mikas.

— Bet jūs kalbėjote apie
spalvas iš anglies, — nenusilei-
do dama. — O anglies po žė-
me daug, taip, kad gėlėms yra
iš ko pasigaminti spalvų.

galvoti, nei palyginti... Kerta
per tą vietą, kuri galvoja.

Aleksas Baltrūnas gimė
1925 m. Kupiškėje, Panevėžio
ap. Mokėsi Kupiškio pradinėje
ir vidurinėje mokyklose. 1944
m. baigė Rokiškio gimnaziją.
Pokario metais mokytojo Roki-
škio ir Grinkiškio (Sėdu
nos raj.) vidurinėse mokyklo-
se, dirba Rokiškio ir Radvili-
škio apskrinių laikraščiuose, res-
publikiniame radio komitete,
„Jaunimo gretose“, „Tarybų
Lietuvoje“, „Literatūroje ir
mene“. Šiuo metu dirba Tary-
binių rašytojų s-gos prozos
konsultantu. Literatūrinį dar-
bą pradėjo 1947 m. Išleista:
1) Berniukas iš mėlynojo vasar-
namio. Apsakymai vaikams.
1951 m., 2) Mūsų miesto ber-
niukai. Apsakymai vaikams.
1953 m. 3) Pavasario srautas.
Apsakymai. 1953 m., 4) Go-
tovli ty. Rasskazky dlia detei.
1953 m., 5) Chlopcy naszego
miasta. (Apsakymai vaikams)
Nukelta į 5-tą psl.

NEKREIPKITE DĖMESIO

Kartą jaunystėje Bernardas
Šav buvo pakviestas į šeimos
pobuvį.

Kai jis atvyko, šeimininkų
dukra grojo pianinu.

— Aš girdėjau, — pasisuk-
dama į svečią, prabilo ji, —
kad tamsta labai mėgstate mu-
ziką.

— Taip — atsakė satyrikas,
— bet jūs nekreipkite dėmesio
ir grokite toliau.

KAI MOKSLININKAS GILINASI Į BUITIES KLAUSIMUS

Kartą žiemą garsaus italų
mokslininko Enriko Fermi na-
muose išliko klausimas: pirkti
ar nepirkti antruosius rėmus
langams?

Fermi kiekvieną iškilusį kla-
usimą, netgi jeigu jis būtų ir vi-
sai nereikšmingas, sprendavo
tik rimtai apgalvojęs. Užsida-
ręs savo kabinete, jis pradėjo
ilgus ir sudėtingus apskaičiavi-
mus. Kad ir kaip keista, išva-
doje pasirodė, kad pro langus
prasiskverbia mažai oro ir ant
ri langų rėmai visai nereikalingi.

Tą žiemą jis jų ir nepirko.
Pavasari, peržiūrėdamas savo
apskaičiavimus, mokslininkas
pastebėjo, kad vienoje sumo-
je jis ne ten padėjo trupmenos
kablelį.

PIROGOVAS IR JO MOKINIAI

Viešėdamas Paryžiuje, įžy-
mus chirurgas Nikolajus Piro-
govas nutarė užieiti į Medici-
nos akademiją. Čia jo niekas
nepažino, ir jis kuo ramiausiai
išsklausė profesorius Nelatono
paskaitą apie naują sudėtingą
operaciją, pirmą kartą atliktą
rusų chirurgo Pirogovo.

Baigęs aiškinti, profesorius,
Nelatonas pasiūlė kam nors iš
dalyvaujančių atlikti šią opera-
ciją ant lavono. Pirmuoju pa-
sisiūlęs, Pirogovas atliko ją
puikiausiai. Sujaudintas Nela-
tonas ryžosi tuoj pat pasiūsti
į Peterburgą telegramą ir pra-
nešti, kad Paryžiuje atsirado
rimtas konkurentas rusų chirur-
gui.

— Kolega, apie jus reikia
pranešti Pirogovui, — kreipėsi
jis į chirurgą, operavusį lavo-
ną. — Kaip jūsų pavardė?
— Pirogovas.

pavardė jam buvo žinoma tik iš afišų. Dainininkės, ruošian-
čios Karmen vaidmenį, veidas jam pasirodė labai jau sustin-
gęs, be ryškesnių temperamento pėdsakų. Šito išpuščio nega-
lėjo prislopinti net ir ryškiai dažytos lūpos, juodi antakiai,
įmantri šukuosena.

— Kažkodėl kitaip išvaizdavau Karmen, — netyčia iš-
sprūdo Pauliui. — Gyvenime, žinoma...

Juodi antakių puslankiai pakilo aukštyn.

— Gal būt, — atsainiai ištare dainininkė.

Pakibo nejauki tyla, kurią išsklaidyti dabar galėjo tik
Rūta.

— Daug tu išmanai, seni! — pašaipiai metė ji ir, kreste-
lėjusi galvą, atsistojo teatrališkoje pozoje. — Nori, kad su-
dainuočiau habanerą? Nori?

Jos vitrios akys padaužiskai juokėsi, o riesta nosikė, ro-
dės, dar labiau kilo į viršų.

— Tyliau, Rūta, — šypsodamasis sulaukė ją Lauritėnas.

— Žmonės aplinkui.

— O kas? Tegų klausosi. Mes ir dainuojame ne savo
malnoui, o publikai!

Ji tebebuvo tokia pat šaipokė ir nenuoramą, kaip mo-
kyklos laikais.

Po pusvalandžio sutarę pietauti drauge, visi trys pušyno
takeliu patraukė į kaimelį.

Nedidelė užkandinės salė buvo pustuštė. Susimetę į kam-
pą, keletas žvejų pasišnekučiuodami gurkšnojo alų.

Baigiant pietus, architektas pašaukė aptarnaujantį vai-
kiną ir paprašė šampano. Teko gerti iš stiklinių: taurių šam-
panui čia nebuvo, ir, matyt, nelabai kas jų tepasigedavo.

Daugiausia kalbėjo Rūta. Ji domino viskas: Lauritėno
darbovietė, mėnesinis uždarbis, jo žmonos profesija ir vaikų
amžius. Noriai ji pasakojo ir apie save, nors reikalai klostėsi,
kaip buvo matyti iš padrikų nuotrupų, ne per daug sėkmingai.
Iš konservatorijos išstojuosi pati, kai trečiame kurse pasiūlė jai
pereiti į teorijos klasę. Nebuvo laimingas ir šeimyninis gyve-
nimas. Ištekojo už bazės vedėjo pirmaisiais studijų metais, su-
sigundžiusi jo pinigine, ištaigingomis vakarienėmis „Bristolio“
restoarne, nesibaigiančiais rautais. Po metų išsikėlė ir, rodos,
pačiu laiku. Netrukus ji teisė už išieikovimus.

— O kaip teatre? — pasiteiravo Lauritėnas.

— Teatre? — ne visai ryžtingai pakartojo ji ir, tarsi pyk-
telėjusi dėl savo ankstyvesnio atvirumo, prakalbo greitai, įpras-
tu jai pašaiptu tonu: — Teatre, drauguži, gyvenimas nuosta-
bus! Aplodismentai, gėlės, gerbėjai!...

Lauritėną kiek suerzino Rūtos nenuoširdumas, ir jis su
atsargia ironija nusistebejo:

— Tiktai?

Rūta suglumo. Į pokalbį netikėtai įsijungė Norkutė
Bus daugiau.

BŪKIME SVEIKI

ŽIDININĖ PLAUCIŲ TUBERKULIOZĖ

Židininė plaučių tuberkuliozė yra tokia plaučių tuberkuliozės forma, kuri pasireiškia židininiais pakitimais plaučių viršūnėse, dažniau vienoje jų pusėje. Židiniu vadinamas rentgenologinis pritrimimas, nedidelis kaip 1 cm². Pritrimimai matomi uždegiminių bei kitos kilmės procesų vietose.

Židininė plaučių tuberkuliozė prasideda visos ir baigiasi daugelis tuberkuliozės formų. Pirminės tuberkuliozės, infiltracinės diseminuotos tuberkuliozės atvejais, procesui gyjant, infiltraciniams procesams ir židiniams rezorbuojantis, gali likti pavieniai židiniai plaučių viršūnėse, ir vėl turėsime židininę plaučių tuberkuliozę.

Esant aktyviam židininiam tuberkulioziniam procesui ligo nį gali su skrepliais išskirti tuberkuliozės bacilas, ypač tuo metu, kai, procesui progresuojant, suardomas plaučių audinys. Tuomet susidaro tuberkuliozinė kavarna ir židininė tuberkuliozė pereina į kavarinę tuberkuliozę. Tada liga jau yra užkrečiama.

Židininė plaučių tuberkuliozė, kaip ir kitos tuberkuliozės formos, paaštrėjimo metu pasi reiškia bendru silpnumu, temperatūros pakilimais, skausmais pečiuose, kosuliu ir kt. Tačiau ligonis gali ir nieku nesiskysti.

Židininė plaučių tuberkuliozė gydoma tomis pačiomis priemonėmis kaip ir kitos tuberkuliozės formos. Sanatoriinis gydymas antibakteriniais prieštuberkulioziniais preparatais duoda gerus rezultatus. Tuberkulioziniai židiniai gali visiškai išnykti, nepalikdami jokių pėdsakų. Gali jie išgyti ir surandėdami, sukalkėdami.

Cyd. J. Gulbinaitė.

HIPOTERMIIJA

Kūno temperatūros sumažinimas — hipotermija — sulėtina medžiagų apykaitą organizme. Audinių ląstelės tarytum

apsnūsta. Joms žymiai mažiau reikia deguonies ir kitų maisto medžiagų. Tokiu būdu organizmas, gaudamas minimalų kiekį reikalingų maisto medžiagų ir deguonies, išlieka gyvas. Šis temperatūros poreikis yra pritaikomas medicinoje sunkių operacijų metu, kai reikia sušalinti širdies veiklą ir sulėtinti kraujotaką organizme. Taikant hipotermiją, išsaugoma organizmo gyvybė net ilgai trunkančių sunkių operacijų metu. Žema temperatūra yra pritaikoma kai kurių organų veiklai sustabdyti, jiems išjungti. Pavyzdžiui, taikant dirbtinės kraujotakos aparatus, kai kurioms širdies bei stambiųjų kraujagyslių operacijoms atlikti, širdies veikla sustabdoma, apibarsčius ją su smulkinto ledo gabaliukais.

Medicinoje taikoma paviršinė, vidutinio gilumo ir gilioji hipotermija. Iki dirbtinės kraujotakos aparatų panaudojimo medicinoje buvo taikoma paviršinė arba vidutinio gilumo hipotermija, ne žemiau 26°C. Žemiau užšaldžius organizmą, sunku jį vėliau atšildyti ir atgaivinti. Be dirbtinės kraujotakos aparatai pritaikymo, žemiau 24°C laipsnių organizmo užšaldymas yra pavojingas gyvybei. Bet dabar, taikant dirbtinę kraujotaką, galima užšaldyti ir daugiau.

Hipotermija vis plačiau pritaikoma širdies operacijose bei neurochirurgijoje. Galima tikėtis, kad hipotermija kaip sudėtinė kompleksio dalis bus pritaikyta ir kitose medicinos srityse — onkologijoje ir kt.

Hipotermijos problema gvil dena visa eilė Tarybų Sąjungos klinikų: Leningrado Karo medicinos Kirovo v. akademija, Maskvos širdies ir kraujagyslių chirurgijos institutas, kurių 1961 — 1963 metų darbuose šis klausimas nušviečiamas plačiau.

Doc. A. Pronckus.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-to puslapio.

1954 m. O jis pats apie save rašo: „Visas ligšiolinis literatūrinis darbas suteikė palyginimą ti nedaug džiaugsmo, bet gausiai apdovanojo nusivylimais. Rašytojiški įgūdžiai auga pa

mažu, nepalyginamai lėčiau, negu autoriški reikalavimai sau. Pagrindiniu savo ir apskritai rašytojo darbo uždaviniu laikau atkakliai, visomis savo kūrybinėmis išgalėmis skverbtis į gyvenimo gilumą, į žmogaus sielą, parodyti gyvenimo srauto kryptį ir perspektyvą... Gerai, bet... okupantas to nemėgsta. Okupantui reikia paklusti negalvojant.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm. t.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

Transliuojama kas antrą sekmadienį pradedant spalio 6 d.—10 v. vak. per CFMB stotį—Banga 1410 kk.
Programos vedėjas — L. Stankevičius.
Tel.: 669-8834.

RASYTOJUI KAN. M. VAIT KUI — 80 M. AMŽIAUS

Žymiam senesniosios kartos rašytojui — beletristui ir poetui kanauninkui Mykolui Vaitkui spalio 27 d. sukanka 80 m. amžiaus. Buvęs artimas Mairo nio bičiulis, Vaitkus, šiandien išsikūręs JAV-se, visus stebina nepailstama energija. Kasmet pasirodo Vaitkaus knygos ir jų laukiama dar daugiau.

Mykolas Vaitkus yra gimęs 1883 m. spalio 27 d. Gargžduose. Mokėsi Gargžduose, Palangoje, Liepojoje. Kaune mokėsi kunigų Seminarijoje ir 1906 — 1908 m. lankė Akademią Peterburge ir Akademiją Innsbrucke (1908—1909).

Šalia kunigo pareigų, Vaitkus ilgą laiką buvo A. Jakšto bendradarbis Šv. Kazimiero Dr-oje dirbo kaip leidyklos redaktorius. Metropolijos Kunigų Seminarijoje Kaune dėstė literatūrą ir Meno Mokykloje — religiją. Pirmieji sukurti ninko raštai paskelbti 1906 m. „Vienybėje“. Jis plačiau reiškėsi nuo 1907 m. „Draugijoje“, vėliau — „Vaivorykštėje“, „Viltėje“, „Laisvėje“, „Ryto“ dienraštyje, „Židinyje“ ir kt.

Vaitkus atstovauja pomairinė poezijai. Jo kūryba labai šakota: jis ir poetas ir beletristas ir dramaturgas ir satyrų autorius bei vertėjas. Iš poezijos čia primintina: Margumynas (1911 m.), Šviesūs krislai

(1913), Nušvitusi dulkė (1933), iš poemų: Laimė, Geinijus ir Meilė, Upytė, Brėkšta, iš dramų: Vaitkus, Žvaigždės Duktė (už ją Vaitkui buvo paskirta V. Teatro premija), Vilnius mūsų, Žaibas ir Mergaitė, iš beletristikos: romanas Tva nas (1927 m.), Auštant (1940), Rytmečio žygiai (1944) ir kt., iš satyrų — Rakšties Rakštys, iš atsiminimų išleista: Mistiniam Sode, Keturi Ganytojai, neseniai Europoje, Ni dos leidyklos išleisti: Su Mini ja į Baltiją (1962) ir Baltijos Gražuolė (Liepoja), 1963 m. Pagaliau, didelės energijos kūrejas dar yra išvertęs Chaigno no Meditacijas, Augustino Iš pažinimus ir tris operas (Mig non, Romeo ir Juliją, Trijų Karalių Meilę).

Iš pastaruoju metu išleistų dvejų Vaitkaus atsiminimų knygų skaitytojai daug patyrė ir apie patį rašytoją. Atsiminimų vertintojai spaudoje yra nurodę, kad šios atsiminimų knygos, tai patrauklūs veikalai, atskleidžiantys eilę praeities kultūros istorijos epizodų, kai mo ir miesto jaunimo išgyvenimu.

M. Vaitkaus garbingo amžiaus sukaktis plačiai minima laisvojo pasaulio spaudoje ir kai kuriuose lietuvių telkiniuose rengiami sukurtojo garbimais. E.

ties į gyvenimo gilumą, į žmogaus sielą, parodyti gyvenimo srauto kryptį ir perspektyvą... Gerai, bet... okupantas to nemėgsta. Okupantui reikia paklusti negalvojant.

Tai tokie okupantui nepatiki rašytojai. Gerbiama skaitytojai, paskaitę R. Lankausko „Tiltas į jūrą“, dabar kviečiami skaityti A. Baltrūno romaną „Tu mane šauki“.

Būtų labai malonu, svarbu ir įdomu, kad skaitytojai galėtų atsiliepti dėl spausdinamųjų romanų ir pasakyti savo nuomonę, nors ir trumpais laiškeliais. Red.

TRYS KOMUNISTŲ NEPATENKINĖ ROMANAI

Lietuvoje vis dar reikiama mas nepasitenkinimas trimis „Pergalės“ žurnale atspausdintais romanais. „Komj. Tiesoje“, (nr. 200, spalio 11) J. Stepšys pasakoja apie priekaitus rašytojų R. Lankausko (Tiltas į jūrą), A. Baltrūno (Tu mane šauki?) ir J. Dovydaičio (Žydrieji ežerai) romanams. Jei Lankauskas pasižymi miesčioniškumu, tai žymiai daugiau priekaitų tenka Baltrūnui — jo herojai kelia savybes, kurios nesančios priimtinos „komunizmo statytojams“ ir, blogiausia, kad pasak vertintojo, Baltrūno sukurtiems „trūputį niekšams“ lei

džiama atstovauti ir... asme nybės kulto aukoms bei, esą, tuo apeliuoti į skaitytojo užuojautą. Komunistiniams vertintojams nepatinka ir tai, kad Baltrūno ir Lankausko romanų veiksmas vyksta prie... konjako stiklų. Dovydaičis pagirtas, nes jis vaizdavo aktualią temą, hidroelektrinės statybą, tačiau ir jam prikaša: jis skiria nepakankamą dėmesį meniniam charakterių atskleidimui, paviršutiniškai aprašinėja E.

● Almanacho „Sovetskaja Litva“ išleista devintoji knyga, užpildyta lietuvių kūrinių, žinoma, sovietiniais, nes nebolševikai Rusijoje ir Lietuvoje pastoviai diskriminuojami.

● Lapinskas Darius, iškylęs Vokietijoje muzikais, vienas iš Stuttgarto operos dirigentų, viešėjo Bostone pas motiną.

● Ketvirtasis pasaulinis krikščionių demokratų kongresas įvyko rugsėjo 26 — 29 dienomis Strasbūre, Prancūzijoje. Priimta eilė svarbių nutarimų. Nutarimai liečia politinius, socialinius, religinius klausimus. Kongrese dalyvavo atstovai iš 42 valstybių.

● Lietuvių grafikų, V. Jurkūno ir A. Makūnaitės, darbai Maskvos bus rodomi New Yorko ir kt., kaip rusų dailininkų. Kodėl rusai diskriminuoja lietuvius?

ERDMONUI SIMONAIČIUI — 75 M. AMŽIAUS

Spalio 30 d. žymiajam Klaipėdos krašto veikėjui — visuo menininkui Erdmonui Simonaičiui sukanka 75 m. amžiaus. Šiuo metu sukurtojo yra Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininku, būdamas tvirtos sveikatos, gyvai rūpinasi ypač Vokietijoje gyvenančiais Mažosios Lietuvos gyventojais ir palai ko ryšius su kitur gyvenančiais ir jų organizacijomis.

Simonaitis žymiai nusipelnęs Klaipėdos kraštui bei kovoms dėl jo ir tuo požiūriu jis laikytinas vienu didžiųjų kovotojų. Gimęs 1888 m. spalio 30 d. Spečiuose, Tilžės apskr. Simonaitis yra lankęs Šilutės ir Tilžės gimnazijas. Tilžėje jis buvo lietuvių Klubų steigėju (1912 m.), jis aktyviai dirbo ir kitose Mažosios Lietuvos organizacijose. 1915 — 1918 m. dalyvavo kare, o 1918 m. Vilniuje susipažino su Lietuvos Tarybos nariais ir kitais veikėjais.

Karui pasibaigus Simonaitis vėl Tilžėje ir 1918 m. lapkričio mėn. su kitais veikėjais ten įsteigė M. Lietuvos Tautos Tarybą.

1919 m. sukurtojo buvo įstojęs į Lietuvos kariuomenę. Klaipėdos kr. atsikyrus nuo Vokietijos, Simonaitis persikėlė iš Tilžės į Klaipėdą ir čia prasidėjo jo reikšmingoji, kraštui svarbi visuomeninė veikla. Kai sąjungininkai Klaipėdos kraštą paėmė globon, Simonaitis vedė derybas su prancūzų administracija ir 1920 — 1922 m. buvo direktorijos nariu. 1922 m. pabaigoje drauge su J. Budriu ir kt. veikėjais ruošė sukilimą prieš Klaipėdos kr. direktorią, kuri norėjo įkurti prolenkišką Freistatą. 1923 m. po įvykusio sėkmingo sukilimo Simonaitis — sukilėlių direktorijos pirmininkas ir

gubernatoriaus pavaduotojas. 1924 — 1926 m. jis buvo šilutės apskr. viršininku, o 1926 m. Klaipėdos Kr. Statutui įsigaliojus buvo pirmuoju, demokratiniu būdu išrinktos Krašto direktorijos pirmininku. 1930 — 1937 m. Simonaitis buvo Klaipėdos kr. apskr. viršininku, po to apie metus Klaipėdos miesto vyr. burmistru, vėliau vokiečių direktorijos buvo atleistas į pensiją.

Gyvendamas Klaipėdoje su kaktuvininkais aktyviai veikė įvairiose lietuvių organizacijose (Šaulių s-jė ir kt.) 1939 m. nacių Vokietijai užgrobus Klaipėdą, Simonaitis persikėlė į Kauną.

1941 m. prasidėjus vokiečių-sovietų karui Simonaitis Gestapo buvo suimtas ir iki 1945 m. išlaikytas Mauthauseno ir Dachau koncentracijos stovyklose. Kai 1946 m. jau pokario sąlygose Vak. Vokietijoje buvo atnaujinta Tilžės sudaryta M. Lietuvos Taryba, Simonaitis Fuldio buvo išrinktas jos prezidentu pirmininku ir šias pareigas jis tebeina šiandien. Šalia darbo M. Lietuvos Taryboje Simonaitis rado laiko bei turėjo pakankamai energijos įsijungti ir į Vokietijos lietuvių bendruomenės gyvenimą. 1948 — 62 m. Simonaitis buvo Vokietijos LB Tarybos nariu, dirbo ir PLB Vokietijos Kr. Valdyboje kaip narys ir reikalų vedėjas, o 1957 — 58 m. buvo Valdybos pirmininku. Vokietijos lietuvių atstovavo pirmajame PLB Seime. Buvo ir VLIKo nariu. Mažosios Lietuvos reikalais 1954 m. lankėsi JAV-se ir Kanadoje. Už nuopelnus lietuvių Simonaitis yra apdovanotas Gedimino ir Vytauto D. ordenais ir Šaulių Žvaigždės E.

VLIKO DVIDEŠIMTMEČIO LEIDINYS

Jau spausdinamas ir prieš VLIKo sesiją pasirodys VLIKo dvidešimtmečio proga specialus anglų kalba leidinys. Jame bus įdėti visų VLIKo buvusių ir dabartinio pirmininko trumpi pasisakymai, St. Lušio straipsnis — VLIKo kilmė, J. Audėno straipsnis — VLIKo darbai, dr. K. Šidlausko straipsnis — VLIKas tautos atstovybė ir prof. dr. D. Krivicko straipsnis — Lietuvos laisvės bylos esmė. Be to, bus paminėti Lietuvos valstybės gyvavimo nuo Mindaugo laikų svarbesnieji faktai ir Lietuvos žemėlapis.

Tai bus gerai paruoštas reprezentacinis leidinys, svarbiausia taikomas kitatau čiams ir jų spaudai. Praverstu, kad lietuviai ir jų organizaci

jos kuoda daugiau šio leidinio egzempliorių įsigyti ir juo Lietuvos laisvinimo reikalą reprezentuoti.

Leidinio kaina bus \$2.50. Kas užsisakys iš anksto ir be tarpšakai, leidinį gaus už \$1.50. Užsakymus su čekiais siųskite: Elta, 33 W. 42 St., Rm. 928, New York, N. Y. 10036.

● Komp. K. Žigaitis „Lit. ir Mene“ (27 nr. pastebėjęs, kad šalia žymiausių kompozitorių skamba ir jaunųjų balsai, pvz. Laurušo, Bražinsko, Mačkačio, Jurgučio, Barkausko, Kairiūkščio ir kitų, iš lietuvių muzikų pasigedo didesnio ryšio su... gyvenimu.

● Režisierius Juozas Miltinis Panevėžyje įsteigė dramos mokyklą.

Įvairūs DRAUDIMAI Vacys Žižys

Išstaigos VI 2-1427.
Namų 366 - 9094

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeluoju.
6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
PO 6 val. PO 7-6183.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

LASALLE AUTO SPECIALIST REG

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „N. L.“ Redakcijos)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

SUDBURY, ONTARIO

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS

Sudbury and District Council of Friendship š. m. lapkričio mėn. 9 d., 8.30 val. vakare, Legion salėje ruošia pobūrį ir šokių. Programą išpildys lietuviai, latviai ir estai. Dalyviai bus pavašinti kava ir sa

sainiais. Įėjimas \$1.00. Lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

J. Lukšys

Council of Friendship lietuvių atstovas.

Atkelta iš 3-čio psl.

rėti. Pirmoje eilėje tai liuanis tikos dalykų, kaip tai lietuvių kalbos, literatūros, geografišios ir istorijos programų su stiprinimas (kas liečia geografišią ir istoriją, tai tos disciplinos anksčiau visai nebuvo dėtos), o slavistikos disciplinų apkarpymas. Sakysime, dar 1954 metais rusų kalba buvo dėstoma nuo pat pirmųjų pradžios mokyklos skyrių, bet vėliau žemesniuose skyriuose rusų kalba buvo panaikinta. Teoretikai dabar rusų kalbos mokymas net ir vidurinėse mokyklose yra neprivalomas, bet praktiškai, aišku, „vyresniojo brolio“ kalbos visi mokosi. Aukštųjų mokyklų santvarka je didžiausias pasikeitimas buvo tas, kad bene nuo 1959 metų jos perėjo Lietuvos TSR Ministrų Tarybos žinion, tuo tarpu kai anksčiau jos buvo tvarkomos betarpiškai Maskvos. Maskva nustatinėdavo net, kiek kokių tautybių studentų į kokių fakultetų Lietuvos aukštosios mokyklos galėdavo priimti. Iš kitos pusės studentų karštas reagavimas į Lenkijos ir Vengrijos įvykius, išsiaiškė ir valdžios represijas ir dalis išsikrovotų laisvųjų buvo panaikinta. Kaip jau minėta, buvo likviduoti kraštotyros būriai, kuriuose Maskva įžūrėjo politinių organizacijų daigus. Buvo taip pat apvalyta profesūra ir net pašalintas už „nacionalistines tendencijas“ universiteto rektorius Bulavas.

Salia visų tų pasikeitimų ekonominiuose ir kituose srityse, be abejo, **MUS YPATINGAI DOMINA PASIKEITIMAI PAČIAME ŽMOGUE.** Čia pirmiausia iškeliamas tas vaidmuo, kurį lietuvių tautos galvosenai, charakteriui ir tolimesnei jos laikysenai turėjo aktyvios rezistencijos periodas. Mums dar vis yra sunku perprasti visoje plotmėje tos rezistencijos heroiską užsimojimą ir gaivališką jėgą. Paimkime tik vieną tos

rezistencijos apraiską — partizanų.

Aktyvioje kovoje prieš okupantą po karo Lietuvoje yra žuvę mažiausiai 30,000 kovotojų. 30,000 tai yra apie 1½ nuošimčio visų Lietuvos gyventojų arba maždaug kas penkiasdešimtas vyras nuo 16-ko iki 60 metų amžiaus. Sukilimas Vengrijoje 1956 metais ir prieš tai sukilimas Rytų Vokietijoje toli gražu neprilygsta mūsų tautiečių sudėtos aukoms: lietuvių laisvės kovotojų žuvo kone pusantro karto daugiau kaip vengrų, ir maždaug 100 kartų daugiau, kaip vokiečių, nors vengrų tauta tris kartus skaitlingesnė už lietuvių, o Rytų Vokietijoje gyventojų apie šešis kartus daugiau.

Dar keletas palyginimų: per visą Antrąjį Pasaulinį karą prancūzų nuostoliai kariais buvo 3.6 žuvusieji 1,000 gyventojų, Italų — 7.6, amerikiečių karių žuvo 2.3 vienas tūkstantis gyventojų. Lietuvių nuostoliai partizaninėje kovoje buvo 11 žuvusių 1,000-čiui gyventojų. Vadinasi, **lietuvių tautos aukos partizaniniame kare su sovietais pusantro karto didesnės kaip italų, 2.5 kartų didesnės kaip prancūzų ir kuone penkis kartus didesnės, kaip amerikiečių kare.**

Ci į tą skaičių dar neįeina visi kiti lietuvių tautos nuostoliai: sovietų nužudytieji kaliniai ir areštuotieji, tremimų aukos ir pan. Taigi, jau vien toji kraujo auka turėjo palikti neišdildomą žymę mūsų tautos sieloje. Bet tikrumoje rezistencija buvo vienokiu ar kitokiu būdu įtraukusi plačiausias mases, tai buvo tikra to žodžio prasme **visaliaudinis sąjūdis.**

Ne veltui sovietai dabar kaip įmanydami stengiasi jį žmonių atmintyje suniekti ir diskredituoti, masiniais tiražais leisda

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A. E. Mc KAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street.

TAUPLYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje,

bet nedaugiau \$2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis,

gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną.

išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

ST. CATHARINES, ONTARIO

45 METŲ SUKAKTUVĖS

Šiemet lapkričio m. 23 d. 111 Church St., St. Catharines mieste, Niagaros pusiasalio Ramovėnai ruošia iškilmingą 45 metų Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės minėjimą. Yra pasamdyta didelė ir graži Kanados legijono salė. Programa bus pritaikyta Kanados visuo menei ir svetimtaučiams. Į minėjimą mielai sutiko atvykti Lietuvos konsulas Kanadai p. J. Žmuidzinai, kuris kalbės apie Lietuvos kariuomenės šventės reikšmę angliškai. Po to, įvyks meninė programa, kurią išpildys su praturtintu repertuaru Toronto choras „Varpas“, dirig. muz. St. Gailevičiaus ir Hamiltono tautinių šokių grupė „Gyvataras“, vado vaujama G. Breichmanienės. Po to, bus šokiai, grojant geram orkestrui ir aptarnaujant turtinamą bufetui.

Tikimasi, kad lietuviai, su prasdami šio minėjimo reikšmę, dalyvaus skaitlingai, net iš tolimesnių apylinkių: Rochesterio, Bufalo, Hamiltono ir kitur.

Ramovėnas.

ISRINKTA, NAUJA BENDRUOMENĖS VALDYBA

kurion įėjo: Ona Vilbikaitienė,

mi partizanų šmeižiančias bro

siūras, inscenizuodami teismus ir pan. Toji

pasipriešinimo dvasia, bet taip pat ir kartus nusivylimas nesulaikys karštai tikėtosios pagelbos iš Vakarų, ne tik esmingai prisidėjo prie nesnės kartos charakterio suformavimo, bet padarė didelę įtaką ir jaunajai kartai. Tai yra tie brožai, kuriuos režimo žmonės vadina „nacionalistinis recidyvas“, lokaliniu patriotizmu, autarkizmu ten dencijomis, iš aukšto žiūrėję mu į kitas tautas ir pan. Tai brožai, išryškėję ir susiformavę dar stalininio teroro laiko tarpėje, neabejotinai bus dar ilgai charakteringi lietuvių tautai.

Bus daugiau.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

baigmę. Rungtynės Kybartuose... stebėjo beveik visas miestelis, nes Vilniaus rinktinė žaidė dar nepriklausomybės laikų Lietuvos rinktinės žaidėjų.

— Vilniaus Žalgiris SS-gos futbolo pirmenybėse pralaimėjo Karagandoje 1:3.

— Lengvosios atletikos rungtynės Vilniaus Pedagoginis Institutas pralaimėjo savo ben dravardžiui Taline 132:137.

— Klaipėdos Granito futbolo linikai nugalėjo Karaliaučiaus Baltiką 2:1.

IS VISUR

— Anglijos futbolo s-gos 100-to metų gyvavimo proga buvo suruoštos rungtynės pa saulio rinktinės ir Anglijos vie nuolikos. Anglai nugalėjo 2:1, nors pasaulio rinktinės pasiskirė žaidėjai (Puskas, Di Stefano, Seeker, Jašin ir kt.) buvo pranašesni už jubilatus.

— Kanados amerikoniško futbolo pirmenybėse, pusiau baigmėje rytuose kovojo Montrealis ir Ottawa, o vakaruose Calgary ir Regina. Šių rungtynių laimėtojai susitiks (rytuose) su Hamiltonu ir Vancouve riu (vakaruose). Pastarieji miestai laimėjo meistrų var dus.

— Ledo rutulio lygoje „at siplėšė“ Čikago, Toronto ir Montrealis. Lentelės uodegėlė, kaip ir peritais metais taip ir šiemet, randasi Boston.

— Futbolininkų pavyzdžiu ir Europos krepšininkai nuda to sudaryti senojo žemyno rinktinę ir 1964 m. birželio mėn. Madride sužaisti rungtynes prieš vietos „Real“ penketuką. Po Europos pirmenybių Vroclave, Europos rinktinę sudarys Sov. Sąjungos, Italijos, Jugoslavijos ir Prancūzijos krepšininkai. Rungtynės bus sužaistos Real krepšinio klubo 30-ties metų gyvavimo proga.

— Vokietijos futbolo „bun deslygoj“ pirmąją FC Koeln, prieš FC Schalke ir SV Hamburg. Paskutinę šešioliką vietą — užima FC Saarbrücken.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

MŪSŲ ĮVYKIAI

Mūsų apylinkė ištiko nelaimės:

P. F. Druktenis sulaužė porą šonkaulių ir p. Jokubauskienė koją. Ji buvo paguldyta ligoninė, operuota, dabar jau namie, sugipsuota koja. Abiem ligoniam linkime greitai pasveikti.

Iš laimingosios pusės:

P. Albertas Braumanas vedė. Vestuvės buvo š. m. spalio 19 d. Fort William. A. Braumanas dirba miške kaip formanas - bosas kempėje. Jis yra didelis talkininkas lietuvių reikaluose. Jam ir jo žmonai linkime geriausios sėkmės gyvenime.

Pasaulio Liet. II Seimo

nutarimas švęsti lietuvių rugsėjo 8 d. ir rugsėjo mėnuo yra lietuvių mėnuo. Tą mes atidėjome į Padėkos dieną spalio m. Tą dieną mes turėjome bendrum pietus pp. Giedraičių ūky. Oras buvo gražus. Ponios Druktenienė, Jokubauskienė, Bruzienė, Vaitiekūnienė paruošė skanius pietus. Talkininkavo paruošime p. Radzevičienė, p. Kajutienė, p. Kajutis ir abu šeimininkai pp. Giedraičiai. P. Kajutienė prižiūrėjo plokštelių muziką. Laikas praėjo gana gražiai. Pelno liko \$2.48. Ligi šiol mes pačios suveždavome indus, peilius, šakutes, ir k. Žinoma tas sudaro nepatogumą todėl manoma, įsigyti viską, kas reikalinga, kad išvengus vežiojimų.

Nuoširdžiai dėkojame šeimininkams pp. Giedraičiams, poniams už jų paruošimą ir visiem lietuviams bei jų svečiams už atsilankymą.

Mūsų prekybininkai:

1. Ponų Radzevičių Grocery Store naujai perimta turi visokių prekių, panašiai kaip is Shop-Easy. Adresas: 61. Windermere, Port Arthur, Phone DI 5-9014.

2. Central T. V. service, sa vininkas Bruno Kalibatas. Atlieka televizijos, radio, stereo-HiFi, car radio taisymus. Adresas: 615 Memorial Ave, Intercity. Phone DI 4-5011.

3. Simonaitis Grocery Store, 601 Wiley St. Fort William. Phone MA 2-6369. Veikia jau keli metai.

4. P. Kajutis, T. V., radio, car radio, radaro technikas dirba savo uoivio Mr. Miskelly Radio, T. V. Sound Service

● Akt. St. Pilka su rečitaliais lankysis rytinėse JAV srityse.

● Ateitininkų koncerte New

Yorke programą išpildė sol. L. Šukytė, pianistas M. Motie lionio galerijoje, atidaryta spalio 26 d.

● Dail. A. Tamošaičio dailės darbų paroda Čikagoje, Čiur lionio galerijoje, atidaryta spalio 26 d.

Station 522 Memorial Ave. Intercity. Phone: Electronics div. DI 4-9361. Car radio sales & service Div. DI 4-3161.

Vytautas Gurtajus

ruošiasi vesti. Lapkričio 9 d. šeštadienį. Jo sužadėtuinei Norina Maria Perlin suruoštas „shower“ pp. Jokubauskų namie, Fort William. Jai išteikta gražus pietums servizas ir kt. gražios dovanos. Palinkėta geriausios sėkmės ateičiai. Vietoj „konfety“ ji papuošta gražių rožių corsažu ir išteikta gėlių.

Paruošimui daug dirbo p. Druktenienė, P. Simonaitienė, talkininkavo p. Giedraitienė, Stella McKimon, Irene Chepeska, Shirley Kojutis, Irene Vaitiekūnė. Pavaišino skaniais užkandžiais pačių gamintais ir kava. Namų šeimininkei p. Jokubauskienei kaip ligonei išteikta rožių ir gėlių ir palinkėta greitai pasveikti. Dalį gėlių p. Druktenienė paskyrė iš savo darželio, nežiūrint kad jau vėlus metų laikotarpis.

Dabar ruošiamės

vartotų rūbų ir avalynės siuntimui į Suvalkų trikampį. Prašančių turime 11 laiškų. Tad maloniai prašome visų kas turi atliekamų vartotų rūbų ir avalynės kas dar tiktų jiems ten — prašome perduoti mums.

Kas dar nėra užsimokėję

solidarumo mokesčio \$ 2 me

tams, tai labai prašome perduoti mūsų iždininkei p. Radzevičienei, 61 Windermere St. Port Arthur, Phone DI 5-9014. Taip pat galima perduoti rinkėjams, o vėliau iždininkei prisiųs gavimo pakvitavimus. E. J.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAJIEŠKOMI ASMENYS:

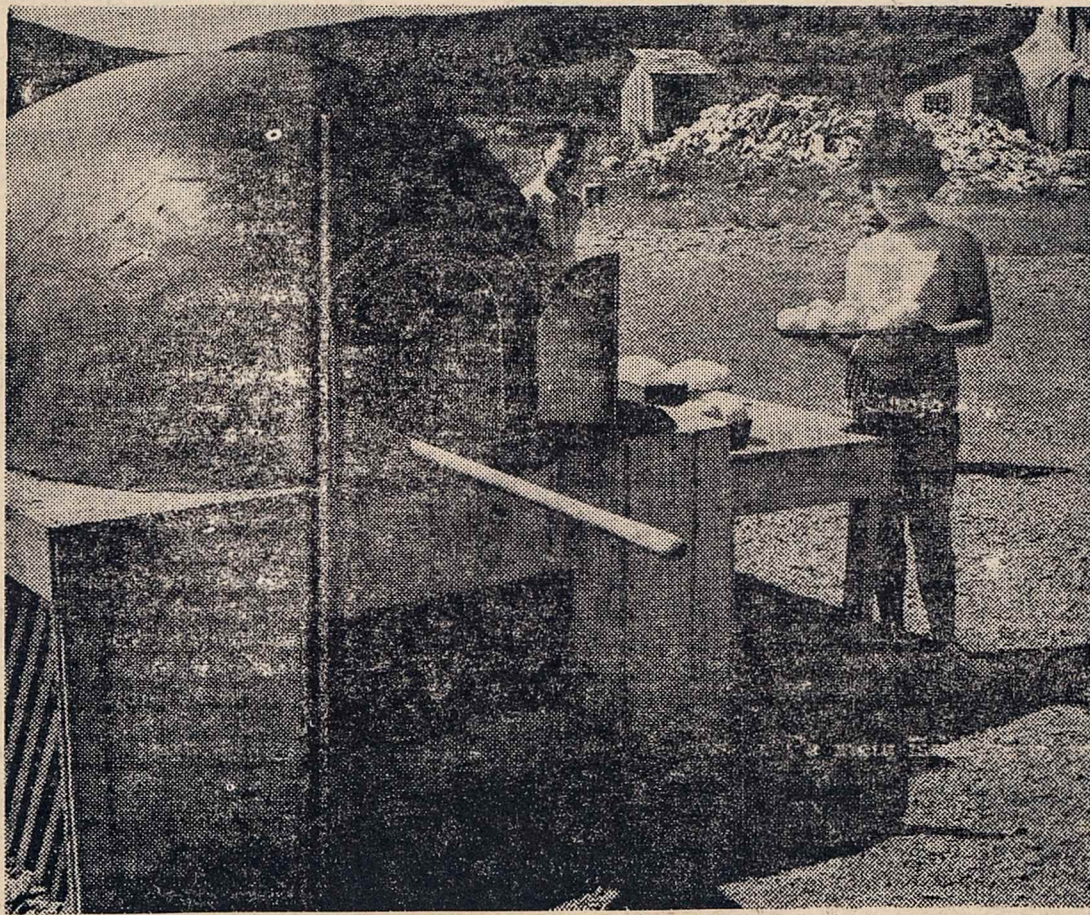
Banienė Marija, Gailius Motiejus, Jacina ar Jacyna, galys suteikti žinių apie sanitarą var du Serge, dirbusį vienoje karo belaisvių stovykloje Prancūzijoje, Jesulaitis Viktoras, Kaminskas Valentinas, leitenant, Kiudulas Jonas, Kiudulas Pranas, Lukoševičiūtė Albina, Malinauskas Justinas, Martinaitis Petras, Meškauskaitė Marytė, Meškauskas Vincas, Navickas Klemensas, Sakalauskas Juozas pas, Semeklienė Rozalija, Spiridavičienė - Labrikaitė Aleksandra, Torklerytė Irena, Varneckaitė Kazimiero duklė, gimus Padarby km.

Jieškomieji arba apie juos žinantieji, maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate Gener. of Lithuania

41 West 82nd Street

New York 10024, N. Y.

Duona kepama kiemo krosnyse — šeiminkės iš Grand Vallee šiaurinio kranto Gaspe pusiasaly vis dar kepa duoną ir tai labai skania savo krosnyse, kurios yra lauke, taip kaip buvo daroma senais laikais ir šioje nepaprastoje ir žemėj.

HAMILTON

Spaudos Baliasi Hamiltone

IVYKSTA Š. M. LAPKRIČIO 16 D., 7 VAL. VAK.,
KNIGHTS OF COLUMBUS SALĖJE

Programoje:

poetas B. Rukša,

humoristas B. Arūnas,

gabi deklamatorė Ald. Bušinskaitė ir

vietinis talentas J. Kaminskaitė.

Atvyksta J. Juozaitytė, Miss Freedom.

BUS RENKAMA SPAUDOS BALIAUS KARALIENĖ.

Šokiams gros Vyt. Babecko orkestras.

Be to dar turėsime turtingą loteriją, užkandžius ir
įvairių gėrimų.

Jauni ir seni visus jus kviečiame dalyvauti šitame baliuje.

Hamiltono Ateitininkai Sendraugiai.

SPAUDOS BALIUS,

kurį ruošia mūsų ateitininkai-sendraugiai, įvyksta lapkričio 16 d. Knights of Columbus salėje. Tai bus vienas iš žymiausių parengimų Hamiltone. Mūsų žmonės yra išsiilgę didesnio kultūrinio pobūdžio. Lietuviškojo žodžio kūrybos vakarai anksčiau hamiltoniečių visada buvo gausiai lankomi.

Programai išpildyti atvyksta poetas B. Rukša, humoristas B. Arūnas, talentinga deklamatorė iš Toronto, Ald. Bušinskaitė ir nauja vietinė pajėga, J. Kaminskaitė. Į vakarą atvažiuoja J. Juozaitytė. Tai mūsų lietuvių, kuri Tautų Festi valyje laimėjo Miss Freedom titulą. Bus renkama Spaudos Baliaus karalienė ir skiriama jai dovana. Šokiams gros Vyt. Babecko orkestras.

Ypatingai kviečiamas lietuviškasis jaunimas iš Hamiltono ir apylinkių dalyvauti šitame pobūvyje. Tai bus lyg ir jaunimo kultūrinis šventė. Jiems bus rezervuota salėje vieta ir staliukai.

Pradžią — 7 val. vak. Įėjimas — 1 dol. 75 ct., jaunimui — 75 ct. K. M.

JAUNIMO DĖMESIUI!

Lapkričio 9 d. 7 val. p. p. „Sirvintos“ ir „Nemuno“ tunų skautės-ai rengia „Hallowe'en“ proga pasilinksminimą jaunimui, kuris įvyks Aušros Vartų parapijos salėje. Įėjimas 25 centai.

Hamiltono ir apylinkių jaunimas kviečiamas dalyvauti su kaukėmis. Trys geriausios kaukės bus premijuojamos. Už tam tikslui paskirtas pinigines premijas širdingai dėkojame didž. gerb. prelatui dr. J. Tadauskui. Rengėjos-ai.

LAPKRIČIO 10 DIENĄ

skautams remti dr-jos v-ba pa

kartotinai šaukia skautų tėvelių, mamų ir visų lietuvių kos minties lietuvių visuotini susirinkimą, kuris įvyks A. Vartų parapijos salėje 5 val. pp. Kviečiamas galimai didesnis skaičius dalyvių, kadangi yra opų klausimų, kurie reikia bendromis jėgomis išspręsti. Dienotvarkėje v-ba, kurios darbas pasibaigė š. m. spalio 31 d., duos pilną apyskaitą atliktų darbų, piniginių dr-jos stovų, revizijos kom. pranešimą ir t. t. Iki pasimatymo visiems.

„NEMUNO“ TUNTO

vilkiukų vadovas praneša, kad vilkiukų sueigos kaip ir pernai, vyksta reguliariai kiekvieną pirmadienį A. Vartų par. salėje. Tėveliai, norintieji savo vaikus įrašyti į vilkiukų eiles, informacijos reikais prašomi skambinti vilkiukų v-ai A. Tu maičiui telef. JA 9-3207. Valdyba, nori priminti tėveliams, kad mūsų vilkiukai yra labai gražiai tvarkomi ir paruošiami pagal skautišką programą. Už nuosirdų darbą A. Tumačiui rėmėjų v-ba reiskia jam nuo širdžiausią padėką. Tėvelius, prašome nebijoti savo vaikus vieną kartą savaitėje pavesti gero vadovo globai.

SPALIO 6 D. KONCERTO APYSKAITA

Skautų rėmėjų dr-jos v-ba, visuomenės žiniai paduoda sol. G. Vasiliauskienės, lietuviškos dainos koncerto, spalio 6 d. apyskaitą.

Pajamos: suaugusiems bilietų parduota 166 po 1,50 dol. — 249 dol., studentams 45 po 50 ct. — 22,50 dol., svečio iš USA (prašė pavardės neskelbti) sudarytos sąlygos, davė 50 dol., ir prel. dr. J. Tadausko auka salės nuomai apmokėti

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Didelį tarptautinį turnyrą Havanoje laimėjo V. Korčoj, surinkęs 16½ t. (14 laimėjimų, 5 lygiosios ir 2 pralaimėjimai). Antrą, trečią ir ketvirtą vietą pasidalino M. Tal, J. Geller ir L. Pachman.

— Quebeco Provincijos pirmenybėse pirmą prizą gavo L. Witt, antrą — R. Hirsh.

Prizas už gražiausiai sužaidusią partiją atiteko šių eilučių autoriui.

— Belgijos pirmenybėse pirmą vietą užėmė Dr. Limbos, antrą — Mollekens.

— Boris Kostič, 77 metų amžiaus, išėjo nugalėtoju meistrų turnyro, kuris įvyko Ulme.

— Didmeisteris Pal Benko nuskynė atviro Kalifornijos turnyro laurus. Per pusę taško nuo jo atsiliko: S. Matzner, W. Addison, F. Weinberge ir I. Rivise.

Šiame turnyre dalyvavo 100 šachmatininkų.

— Danijos pirmenybės laimėjo žinomas didmeisteris Bent Larsen, pralenkęs vienu tašku Hamanną.

— Olandijoje įvyko ko

— 30 dol. Viso pajamų: 351. 50 dol.

Išlaidos: solistei honoraras — 75 dol., solistės ir pianistės išlaikymas (p. p. Pluirsams) 30 dol., salės numa 30 dol., laisvų ir kvietimų spausdinimas 17 dol., gėlės ir pašto ženklai 13 dol., filmai leisti prožektoriaus nuoma 10 dol., koncerto plakatai 10 dol., skelbiama spaudoje ir telegrama 21,55 dol., svečių vakarienės išlaidos (p. A. Paukščiui) 10 dol., salės sargai už patarnavimą 5 dol. Viso išlaidų: 221, 55 dol. Gryno pelno gauta: 129,95 dol.

Ryšium su gautu pelnu, skautams remti dr-jos v-ba, nori išreikšti viešą padėką mūsų vyriausiam globėjui prel. dr. J. Tadauskui, už 30 dol. auką, salės nuomai apmokėti. Didele mums staigmena padarė šiam svečiui iš U. S. A., už 50 dol. netikėtų pajamų. Esame dėkingi visiems atėjusiems mums į pagalbą gražiam ir kultūringam darbe. Ačiū.

UŽSAKYMŲ STOKA KELIA NEDARBĄ

„International Nickel Co. of Canada“ nusiskundžia su mažėjimu užsakyimų iš JAV ir dėl to atleidžia darbininkus iš darbo — spalio 16 d. atleido 275 iš Port Colborne. Kita ni kelio kompanija: Falconbridge taip pat atleido 530 darbininkų.

Ar žinoma, kad

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užduotus laiškus, padėkos korteles, visokių „statmentus“, vokus su adresais, laikraščius, žurnalus ir knygas.

Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės.

Kviečiame įsitikinti.

Spausdinius galime priimti paštu ir paštu pasiųsti.

Adresas: 7722 George Street, LaSalle, P. Q., Canada.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas

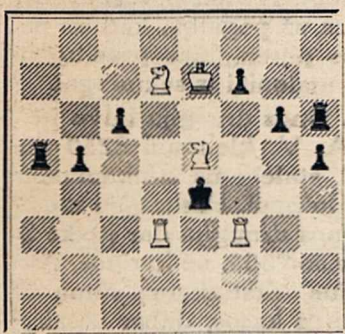
Tarpininkauja Mutual Funds

investavimams:

109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

mandinis jaunųjų turnyras. Pirmą vietą užėmė Danija, antrą — Vakarų Vokietija.

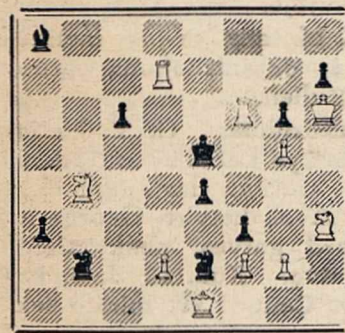
Problema Nr. 41

a b c d e f g h

Matas per du ėjimus

Problema Nr. 42

a b c d e f g h

Matas per tris ėjimus

PROBLEMŲ SPRENDIMAI

Problema Nr. 39

(E. Battaglia, Italija, 1963)

1 Re7

1... B:e7 8 Žd8×
1... Bd8 ar Bd6 2 Ž:c7×
1... Ž:e7 2 Žcd4×
1... Ž kur kitur 2 Žbd4×
1... d4 2 Rf7×

Problema Nr. 40

(T. Sweeney, JAV, 1963)

1Vh1

1... e6 2 Va8 Ke7 3 Vd8×
2... Kg7 3 Vh8×
2... Kf5 3 Vf3×
1... Ke6 2 Vf1 Kd5 3 Vc4×
1... Kg7 2 Kg5 su sek. 3Vh8×
1... Kf5 2 Vc6 su sek. 3 Vf3×

Pažymėtina, kad po 1Va8? juodieji lošia 1... Ke6! ir bal tieji negali sumatuoti juodųjų karaliaus į tris ėjimus.

Sun Life Assurance Company of Canada

MALONIAI PRANEŠA, KAD

Albertas Kinderis

ALBERT KENDARIS

YRA JŪSŲ DRAUDIMO ATSTOVAS.

Jis gavo specialų apmokymą ir yra pasirengęs tvarkyti visus jūsų gyvybės draudimo reikalus. Jo patarnavimai bei patarimai yra suteikiami be jokio išpareigojimo ir nemokamai.

Pasimatymui molonėkite skambinti:

Darbe: 866-6411

Namuose: 484-8360

SUN LIFE

Assurance Company of Canada

Gyvybės draudimas dažnai sudaro svarbiausią turto dalį ir vien todėl turėtų būti sutvarkytas taip, kad atneštų daugiausia naudos.

Gaila, tačiau daugumas mūsų skiriame daug laiko gyvybės draudimo išsigijimui, bet labai mažai jo tiksliai panaudojimui.

PASVARSTYKITE...

Didžiausias žmogaus finansinis turtas yra jo pajėgumas užsidirbti. Kai toks pajėgumas prarandamas, beveik išimtinai prarandamos ir šeimos pajamos. Tačiau kas nors juk turi mokėti sąskaitas... Kas nors juk turi toliau tvarkyti reikalus... Šiuo metu, gal jūs visai negalvojate apie gyvybės draudimą. Jums gali atrodyti, jog aprūpinti šeimą pastoviom mėnesinėm pajamom gali brangiai kainuoti ir bendrai kam to reikia?!

PASVARSTYKITE TOLIAU...

Ir prieisite prie išvados, kad gyvybės draudimas ir tikrai gyvybės draudimas gali užtikrinti saugią šeimą ateitį jūsų mirties atveju ir tuo pat metu sutaupyti pinigų atsargai jums jei gyventumėte iki pensinio amžiaus.

Platesniam susipažinimui su tokios rūšies draudimais arba peržiūrėjimui Jūsų turimų, be jokio išpareigojimo, malonėkite kreiptis į jūsų Sun Life atstovą.

VIENA DIDŽIAUSIŲ GYVYBĖS DRAUDIMO ĮSTAIGŲ PASAULYJE.

SUN LIFE

Assurance Company of Canada

KAM ATSARGOS

FONDAS?

Kadangi

— našlės pirmas rūpestis sąskaitos: užsitęsios ligos ir laidotuvių sąskaitos, skolos ir kitokios sąskaitos.

— Skolos automatiškai lydi mirtį. Jos dažnai turi būti apmokamos gryniais tuo pat.

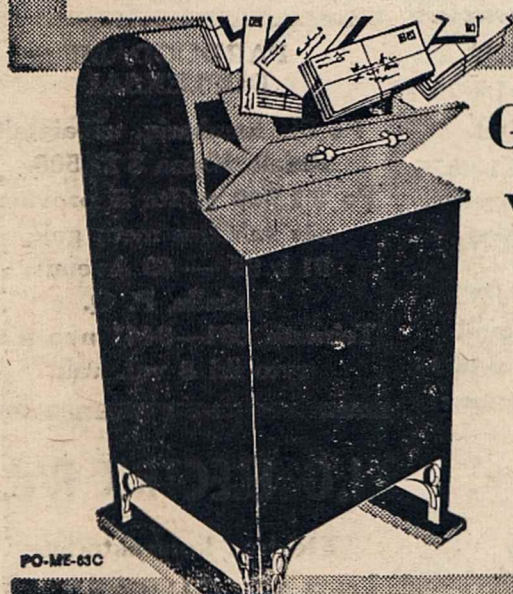
— Be atsargos fondo, kiek liktų jūsų žmonai ir šeimai.

— Atsargos fondas apsaugo net ir patį gyvybės draudimą, nes užtikrina jo įpėdinystę.

Reikalingos sumos apskaičiavimas yra pirmas žingsnis gyvybės draudimo planavime. Leiskite parodyti kaip praktiška ir pigu yra palikti turą jūsų žmonai ir šeimai be skolų, jei mirtumėte, ir kartu sudaryti „finansinius rezervus“ jei jūs gyventumėte.

Pilnesnį informaciją kreipkitės į jūsų Sun Life atstovą dabar.

KALĖDOMS SIŪSKITE ANKSČIAUSIA

Gruodžio 17-paskutinė vietiniam pristatymui data

STALINO PALIKIMO NE...

Atkelta iš 2-ro pusl.

Imperijai išlaikyti taip Stalinai taip Chruščiovas įtempė visas turimas politines, ekonomines ir karines pastangas. Prie Chruščiovo įtempimas tačiau, atrodo, jau nebeturėti stalininės kietos rankos, nežiūrint vengrų sukilimo numalšinimo.

Dar prie Stalino imperijos braškėjimą atidengė Jugoslavijos atkritimas eiti savo „tautiniu“ keliu į komunizmą. Atkrito po to, Albanija, dabar Kinija. Nuslopinti vengrai, rodos, šiandien gavo veik tiek laisvės, kiek lenkai. Neklausymas Maskvos pastebimas Rumunijoje. Arabų pasaulio nepavyko

WELLAND, Ont.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

Apylinkės Valdybos pastangų dėka, lapkričio 16 d. 10 v. ryto, pp. Blužų namuose Wellande, pradeda veikti lietuviška mokykla.

Valdybos pakviestas sutiko

mokytojauti Ed. Gudaitis, jauną, energingą, jaunesniosios kartos visuomenininką.

Malonu, kad pavargusias iš eivijos eiles pakeičia priaugusioji lietuvių karta. B. S.

prisikalbinti, o Pietų Amerikoje toliau Kubos nenuėita. Imperijos viduje žemės ūkis ne pagydomai negaluoja, jauni mas ir raštingoji visuomenė nepatenkinti, darbininkai rūstauja dėl menko atlyginimo,

butų ir maisto stokos, dėl gaminių netikumo.

Prof Dallinas apžvelgia Staliną įpėdinių pastangas išlaikyti jo užsienio politikos palikimą ir nemato, kad jiems tai sektysi.

Vyt. Sirvydas.

Penmans

Apatiniai-kojinės-T-marškin.

GP 2-5

MONTREAL

ARTEJA KLB MONTREALIO SEIMELIO RINKIMAI SUDARYTA KOMISIJA

Montrealis Lietuvių Bendruomenės valdomiesiems organams sudaryti, kas dveji metai yra renkamas Seimelis, kuris kartu su organizacija atstovais iš savo tarpo išrenka Seimelio Prezidiumą.

Rinkimams vykdyti yra sudaryta Rinkiminė Komisija iš Br. Staškevičiaus, J. Adamo nio, J. Gragaliūno, K. Mickaus, P. Pelecko ir St. Vyšniausko.

Rinkimai daromi vadovaujantis KLB Tarybos rinkimų taisyklėmis.

Vienam 20-ties ar mažiau kandidatų sąrašui išstatyti reikia 10-ties balsuotojų parašų. Visi kandidatai turi būti ne jaunesni kaip 21 m. amžiaus, susimokėję B-nės solidarumo mokestį, ir davę raštišką sutikimą būti renkami Seimelin siūlomų kandidatų sąraše turėti būti pažymėta: a) eilės numeris, b) kandidato pavardė ir vardas, c) gimimo data, d) profesija ir e) adresas.

Toliau seka 10-ties siūlytųjų parašai, kuriuose turi būti tos pačios žinios, išskyrus profesiją, bet turi būti pridėtas siūlytojo parašas. Drauge prie sąrašo turi būti pridėti kandidato raštiški sutikimai.

Visi kandidatų sąrašai turi būti įteikti Rinkiminės komisijos pirmininkui Br. Staškevičiui, gyv. 658—2 Ave, Verdun, tel. PO 9-1557, iki lapkričio mėn. 24 d.

Rinkimų data ir vieta bus paskelbta spaudoje vėliau.

KLB Montrealio Seimelio Prezidiumas.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

ruošiamas šių metų lapkričio mėn. 24 d. 11 val. bus laikomos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės šv. mišios abiejose, Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų bažnyčiose. Per iškilmingas pamaldas Aušros Vartų bažnyčioje lietuviškos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Po pamaldų, Aušros Vartų parapijos salėje įvyks iškilmingas Lietuvos kariuomenės atkūrimo, 1863 metų sukilimo ir Lietuvos valstybės įkūrėjo Karaliaus Mindaugo 700 metų mirties sukaktuvių minėjimas. Šiam iškilmingam momentui pritaikinta žodžių sutikta tarti Vytautas Jonynas. Meninėje dalyje pamatysime mūsų šaukuosius Elyvyros Mišalajūnaitės vadovaujamus tautinių šokių šokėjus ir išgarsinę sol. G. Čapkauskienės gražiąją dainą. Ši minėjimą šiais metais rengia L. K. Kūrejai Savonari, L. Karių Veteranų Sąjunga „Ramovė“ ir L. K. Mindaugo Šaulių Kuopa. Visa lietuviška visuomenė yra labai maloniai kviečiama minėjime kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Rengėjai.

SKELBIAMA PASKAITA

Lapkričio 19 d., tuojau po pamaldų NMP Seselių namuose p. M. Jonynienė skaitys įdomią paskaitą. Visas KLMK dr-jos nars ir plačiąją visuomenę kviečiame dalyvauti.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m. antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.

trečiadienį 7-9 p. m. šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W. Suite 419, tel. UN 6-8235 Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

DU LIETUVIAI, PASITRAUKIANT KĖ NUO SOVIETINIO LAIVO

„Alytus“, Albinas Vebrys ir Jurgis Vaitkevičius, ir praėjusį savaitę Toronto dariesieji viešą pranešimą Priskelimo parašijose salėje, yra pakviesti į Monteralį padaryti pranešimo VLIKo sukaktuvių minėjime, kurį ruošia Tautos Fondo atsivertė Montrealyje. Pranešimas numatomas vieną iš artimiausių sekmadienių, tuojau po pamaldų, arba lapkričio 17 arba lapkričio 24 d. Šių lietuvių pasitraukimą nuo sovietinio laivo plačiai paminėjo JA V ir Kanados spauda ir Amerikos Balsas iš Washingtono.

BANKO „LITAS“ REIKALAI

„Lito“ Valdybos ir komisijos mėnesinis posėdis įvyks ateinančią sekmadienį, lapkričio 10 d., banko patalpose 8 val. 30 min. ryto.

Palūkanos už depozitus „Lito“ nutarta pritaikyti kas ketvirtį. Už praeitų metų ketvirtį palūkanos jau prirašytos.

„Lito“ sieninis kalendorius ir 1964 metams bus spausdinamas kartu su Toronto ir Hamiltono kredito unijomis. Jeigu kas dėl to patobulinimo turėtų kūrų nors pastabų, pats laikas jas padaryti.

Rosemounto šeštadieninėje lietuvių mokykloje ir šiame su tikto inkasuoti mūsų jaunųjų taupytų pinigų mokyklos vedėja p. J. Blaizdžiūnienė. Tėvai kviečiami paskatinti savo vaikučius įstoti į „Litą“ ir pradėti mokytis taupymo iš mažens. Gana didelės skaičius mokinių į „Litą“ įstojo jau praeitais metais, bet dar daugiau galėtų įstoti.

Aušros Vartų mokykloje pilingai neinkasuojami, kadangi daugumas vaikučių atvyksta sekmadieniais į pamaldas ir savantaupas patys atneša į „Litą“. Tačiau taupytų skaičius taip pat galėtų būti daug didesnis. Pr. R.

● Muz. A. Ambrozaitis projektuoja advento metu suvokti bažnytinės muzikos vėlavę, kurioje dalyvautų AV choras, solistai ir instrumentalistai. ● V. Balčiūnaitė yra susigūsi ir turėjo operaciją Jewish General Hospital, kurioje jau eilę metų dirba kaip laborantė. ● Šlekiene turėjo sunkią širdies operaciją, po kurios jau sveiksta Royal Victoria ligoninėje. ● V. Pėteraitis kuris laikas kaip serga. Buvo gydomas ligoninėje.

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd. RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb. WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir

861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle. DO 6 1570

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS PARENGIMAS

jau visai arti. Būtume labai dėkingi, jei namų šeimininkės kuo nors prisidėtų prie parengimo (pav. pyragais, tortais, kokiais mėsos kepsniais). Po programinio koncerto visiems bus padedami užkandžiai. Lygiai taip pat būtume dėkingi, jei kas norėtų įteikti kokių fančių loterijai, kuri irgi bus parengimo metu. Iš anksto visiems dėkojame už pagalbą, kad šis parapijos parengimas praeitų visiems maloniai ir sėkmingai.

Šv. Onos draugija buvo įteikiusi A. V. klebonui \$250 nuopirkti stalėliams tinkamiems kortų lošimui. Paskutiniu metu šv. Onos draugija dar įteikė \$115, viso \$365, už kuriuos, dar pridėjus atitinkamą sumą iš parapijos kasos, dabar užsakytas 15 stalėlių lošimams ir 100 naujų kėdžių.

Šv. Onos dr-jos susirinkimas šaukiamas sekmadienį, lapkričio 10 dieną po 11 val. mišijų, klebonijoje.

LK Moterų dr-jos metinė šventė organizuojama gruodžio 8 dieną.

Kalėdėjimas. G. T. klebonas lankys LaSalle: antradienį 6 Ave; trečiadienį dar neaplinkytus 9 Ave., ketvirtadienį George ir Edward gatvės, penktadienį Central gatvę. Kun. L. Zalemba lankys Central W. miesto sektorių.

Bažnyčios Fondų aukojos: \$5 J. Klimas; po \$10 J. Lapinkas ir J. Vieraitis.

Saukuta praėjusio sekmadienio rinkliavoje \$233.

K. L. K. MOTERŲ DR-JOS uždaro rekolekcijos Montrealio moterims įvyks š. m. gruodžio 13, 14 ir 15 dienomis, tai yra nuo penktadienio gruodžio 13 d. 7.30 val. iki sekmadienio, gruodžio 15 d. 3 v. pp. Rekolekcijas ves žinomas pamokslininkas prel. V. Balčiūnas iš Romos.

Rekolekcijos įvyks rekolekcijų namuose 1025 Mount Royal Blw. W. Norinčios rekolekcijose dalyvauti, prašomos registruotis iki lapkričio m. pabaigos, pas šias dr-jos narses: Ir. Lukoševičienė, tel. DO 6-1210; M. Gaputyte, tel. 272-8384; A. Išganaitienė, tel. 674-7038; Piešiniene, tel. DO 6-4165; V. Otienė, tel. DO 6-8685.

Pragyvenimo ir kitoms išlaidoms padengti, kiekviena rekolekcijų dalyvė įmoka \$10, iš šios sumos \$5 rekolekcijų dalyvės prašomos įmokėti registracijos metu.

● Pp. Prišmantai prieš kelis metus išsikėlė iš Montrealio į Bromo ežero apylinkę, ten įsigiję ūkį. Šią vasarą Kanados turistai apytiko ten vario. Tiki masi, kad tose vietose bus pradėta vario eksploatacija.

PARDUODAMI DUPEKSAI

Po 5½ kambarių, užbaigtas rūšiais. Kaina \$27,500.

Po \$1,000 grįžta iš provincinės valdžios metų gale. 91 ir 95 — 69 Avenue, LaSalle, P. Q.

Teirautis 691—9441 nuo 9 v. ryto iki 8 val. vak.

I.G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriaus

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Bazaras prasideda penktadienį, lapkričio 8 d. 5 val. vakaro, šeštadienį nuo 2 val. ir sekmadienį po sumos iki 9 val. vakaro. Parapijiečiai prašomi sugrąžinti loterijos knygučes, o šeimininkės iškepti pyragų.

Šv. Onos dr-jos susirinkimas nukeliamas į kitą sekmadienį, lapkričio 17 d.

Šeštadienį tuokiasi A. Kavalūnas su J. Meištaite.

Pakrikštytas Juozas ir Stefanijos Vekterijų sūnus Juozas ir Stepono vardais.

Parapijiečių lankymas trečiadienį 6 d. Logan, Lafontaine, Rouen, Ketvirtadienį Fullum, Frontenac ir Sherbrooke E.; pirmadienį lapkričio 11 d. Horgan, antradienį Wurtell, Montgomeri, Bercy, Prefontaine Pl. de la Lery.

SUSITIKIMAS MONTREALYJE

Ponia Kaestli, buv. Šveicarijos konsulo Montrealyje žmona ir ponis Stankuvienė, dabar su vyru daktaru gyvenanti Saskatchewano provincijoje, su tarė susitikti Montrealy, ir viešai iš Šveicarijos, kita iš Saskatchewano suskrido į Montrealį ir viešėjo pas pp. Januškevičius.

RENGIAMA DAILĖS IR TAUTODAILĖS PARODA

Gruodžio mėn. 15 d. Aušros Vartų salėje KLB Montrealio Seimelio Prezidiumas pirmą kartą Montrealyje ruošia dailės ir tautodailės parodą.

Paroda apims įvairių lietuvių tautos liaudies meną ir individualinę kūrybą, kurioje gausios lietuvių tautos liaudies meno šakos: besirėmęs pasirodys.

Paroda apims ir įvairių iš Lietuvos atsiųstų, ar dovanų gautų suvenyrų, gintaro ir kitų dirbinių. Taip pat įvairius siuvinėjimus, mezginius, audinius, medžio išdirbinius ir tt. Parodoje jau sutiko dalyvauti savo eksponatais dail. R. Bukauskas, dail. V. Remeika, dail. A. Vazalinskas, Pr. Baltuonis, Alb. Blaizdžiūnas, pp. Staškevičienė, J. Adamonienė, J. Blaizdžiūnienė, L. Palubinskienė, M. Šiaučiušienė, p. Paleckienė.

Kviečiami ir visi kiti norintieji parodoje dalyvauti, ypač moterys ir mergaitės su gražiais įvairiais rankų darbais. Kreiptis į J. Šiaučiušį, tel. 767-2781.

KLB Montrealio Seimelio Prezidiumas.

PAVYKĖS BALIUS

Bendras SLA ir „Vyčio“ balius, dalyvaujant šokių grupėi „Gintaras“, sutraukė pilną teltę salę žmonių, ypač daug jaunimo. Loterija buvo labai turtinga fantais, kuriuos parūpino ponis Dranseikienė ir Rickevičienė. Bufeto reikalus tvarkė V. Paulionis.

Šokių metu pirmą kartą Toronto visuomenei buvo pristatyti du lietuviai jūreiviai liepos mėn. pabėgę iš tarybinio laivo „Alytus“: klaidėdies Albinas Vibrys ir suvalkietis Jurgis Vaitkevičius. j. b.

ALLIANCE REALTIES INC.

Žemė, namai, apartamentai, mortgyčiai.

Premijos už naujų klientų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-8827
Santautos apdraustos vienas milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santautos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už neįkainojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolinio mirties ir invalidumo atvejais.
Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius.
Vakarais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

TORONTO

Maloniai kviečiame atsilankyti į Toronto skautų-čių

Tėvų - Rėmėjų Komiteto rengiamą

BAZARĄ—VAKARĄ

kuris įvyks š. m. lapkričio 9 d. Priskelimo parapijos salėje.

Bazaro pradžia 12 val.

Šokių — 7 val. vak.

Gros geras orkestras ir veiks puikus bufetas.

Pelnas skiriamas stovyklavietės skoloms mokėti.

Tėvų - Rėmėjų Komitetas.

PAREMKIME SKAUTISKĄJĮ JAUNIMĄ

Kad mūsų kalbos apie jauni mome rimamą neliktų tikrai kalbomis, atsilankykime į skautų-čių rėmėjų ruošiamą metinį bazarą - vakarą, kuris bus sekančią šeštadienį, lapkričio 9 dieną Priskelimo parapijos salėje. Bazaro pradžia 12 val. dienų, o šokių 7 val. vakaro. Gau su įvairiausių fantų šokiams puiki muzika. Pajamos stovyklavietės skoloms mokėti. Gera progą įdomiai laiką praleisti, išbandyti laimę ir daug ką laimėti.

● Inžinierius J. Kulpavičius su Ponia važinėjasi po Europą. Iš gražiosios Venecijos jie priėmė sveikinimus visiems pažįstamiems.

SKAUTORAMA

Pradžioje buvo Rambynio ir Šatrijos tuntu sueiga, kurioje dalyvavo skautai-ės iš Hamiltono. Po sueigos buvo skauturomos programa. Programai pasibaigus, skautai - ės akademikai surengė įdomų viso Toronto jaunimo pasilinksminimą.

AUŠROS ŽINIOS

C. Y. O. lygos rungtynės, numatomos pradėti sekančią savaitę. C. Y. O. lygoje žais 3 Aušros mergaičių komandos. Church lygos rungtynės prasišios šio mėnesio gale. Church lygoje užregistruotos 5 berniukų krepšinio komandos.

Krepšinio treniruotės vyks ta: berniukams iki 11 m. (Minor Bantam) pirmadienį ir trečiadienį, nuo 4.30 iki 6 v. v.; berniukams iki 13 m. (Bantam) pirmadienį ir trečiadienį, nuo 6 v. v. iki 7.30 v. v.; vyresnio amž. berniukams po 7.30 v. v. Mergaitėms iki 12 m. antradienį ir ketvirtadienį, nuo 4.30 iki 6 v. v.; mergaitėms, Juveni li komandai, antradienį, nuo 6 v. v. iki 8 v. v.; mergaitėms, Senior komandai, ketvirtadienį, nuo 7 val. iki 8.30 v. v.

Stalo teniso treniruotės vyks ta kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį.

Sachmatų treniruotės vyks ta sekmadieniais kavinėje.

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate

Board Nariai

3907 Rosemont Blvd.

Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.

A. Gražys — ... 739 - 9328

P. Jasutis — ... LA 2-7879

M. Roth — ... RE 7-9353

ROYAL GLOBE

LONDON - LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės

360 St. James St. W.

Tel.: VI 4-2041.

yra atstovaujamos:

A D A M O N I S
INSURANCE AGENCY INC.

3907 Rosemont Blvd.

Tel.: 722 2472

Mūsų darbą visuomet galite

patikrinti centre: —

Automobilai

— Mr. G. Lamoureux-Supt.

Pastatai

— Mr. P. Dale-Supt.

Residenciniai

— Mr. F. R. Olsen-Supt.

Nuostolių apmokėjimas

— Mr. M. McDuff-Spt.

Inspektoriaus

— Mr. K. Tambling

B-vės Asst. Manager

— Mr. P. Chicoine

B-vės Gen. Manager

— Mr. S. Allard

Lite s-tos No. D-752.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)

(į rytus nuo Dufferin Str.)

Raštinė: LE 4-4451.

PRISIKELIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Šią savaitę kunigai lankys parapijiečius, gyvenančius Warren Park rajone ir taip pat Toronto — Baby Poin Rd. ir Cr., Brookside Ave., Brummel Ave., Humbcrest Blvd., Old Mill Dr., Riverview Gdns., Thornhill Ave ir Traymore Cres.

Skautų Bazaras - vakaras rengiamas šį šeštadienį. Bazaro pradžia 12 val. dienų. Visi kviečiami atsilankyti. Loterijos fantų tarpe bus mūsų dailininkų kūriniai, kaip H. J. Žmuidzinienės, V. Bričkaus, J. Dagio, J. Bakio, Dociaus ir kt.

Priešbazarinis fantų lietus seselių nauda ruošiamas ateinančią sekm. tuoj po 10 v. mišijų iki 6 v. vak. Liet. Namuose.

Jaunesniųjų ir jaunučių mergaičių susirinkimas — ateinančią sekm., 3 val. p. p. Liet. Vairų Namuose.

Diskusijos apie alkoholizmą, rengiamos KL Kat. Mot. dr-jos Priskel. par. skryliaus, bus mūsų salėje lapk. 17 d., sekm., 4 v. pp. Diskusijose dalyvauja socialogė S. Butkevičienė ir med. dr. J. Sungaila.

SPORTO SRITIS

— „Vyčio“ stalo teniso treniruotės yra labai gausiai lankomos jaunimo. Turimų keturių stalų yra permažai. Šiais metais įvairiose grupėse dalyvauja septynios „Vyčio“ stalo teniso komandos. Treniruotės praveda buvęs Kanados meistras Pr. Gvildys. j. b.

● Mirusiųjų prisiminimas Šv. Jono kapinėse buvo sekmadienį. Dalyvavo daug žmonių.

SKUBIAI
PARDUODAMAS NAMAS

4921 Balanger, 4 šeimų po 3

kambarius. Apšildomas.

Geras pirkimas, vertės \$30.000.

Parduodamas tik už \$28.000.

Galima rūšyti įsirengti ir

krautuvej. Nėra paskolos.

Taip pat parduodami ir baldai:

Westinghouse šaldytuvai,

3 gabalų chesterfieldas ir

marmurinės lempos.

Telef. 721-8128.

REIKALINGOS
SI